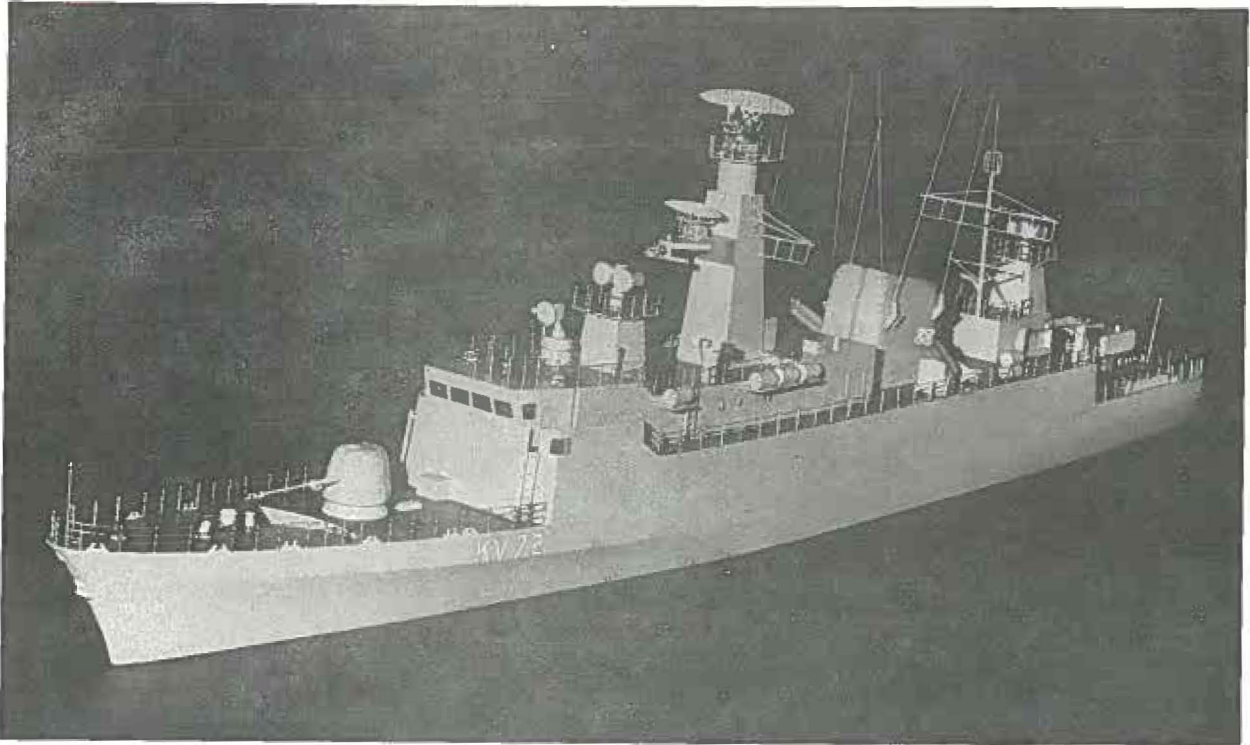

SØVÆRNS- ORIENTERING

Model af den nye korvet

De nye korvetter har fået navne

På forsvarsministeriets forestilling har Hendes Majestæt Dronningen resolveret, at de tre korvetter, som bygges til søværnet, navngives:

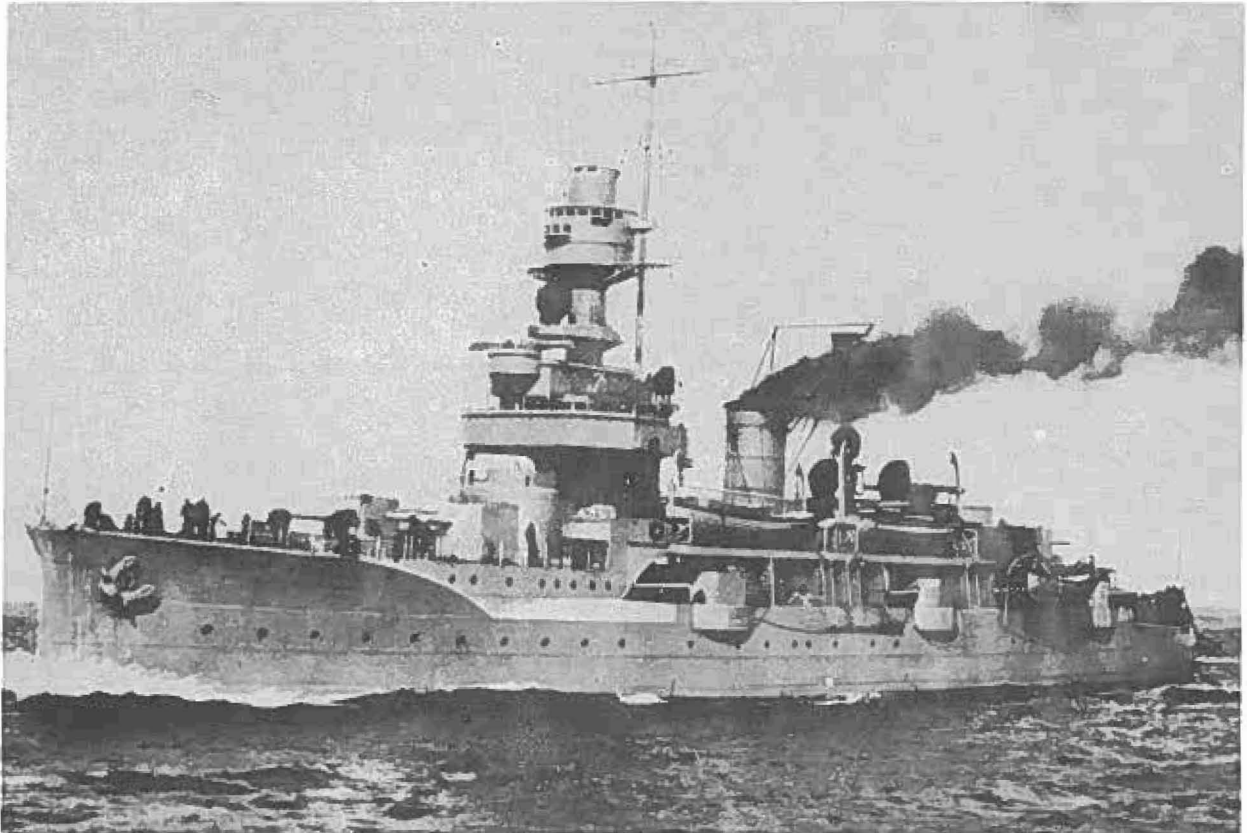
NIELS JUEL

PETER TORDENSKJOLD og

OLFERT FISCHER.

Ministeriets forestilling er baseret på et forslag fra Chefen for Søværnet. Ifølge dette ønskedes korvetterne placeret i samme navnegruppe som fregatterne, d.v.s. opkaldt efter berømte flådeførere. Følgende oplysninger om disse navne blev knyttet til forslaget:

NIELS JUEL: General-Admiral-Lieutenant Niels Juel (1629-1697) blev som ung uddannet i den hollandske flåde og gjorde med hæder tjeneste under admiralerne Tromp d.ældre og de Ruyter i den hollandsk-engliske Krig 1652-54. I 1657 udnævntes han til Holmens Chef og gjorde tjeneste som eskadrechef under Sundkrigene 1657-60. Efter disse viste han sig som en dygtig organisator, og under Den skånske Krig 1675-1679 gjorde han fremragende tjeneste som eskadrechef og flådefører. Niels Juel, hvis navn i

Artilleriskibet NIELS JUEL

særlig grad er knyttet til erobringen af Gotland 1. maj 1676 samt søslagene ved Öland 1. juni 1676, ved Møen 1. juni 1677 og i Køge Bugt 1. juli 1677, var fremragende både som strateg og som taktiker, og han var en dygtig og erfaren sømand. Han er Nordens største flådefører, og i verdenshistorisk henseende hører han hjemme blandt sejlkrigsskibs-tidens mest fremtrædende admiraler.

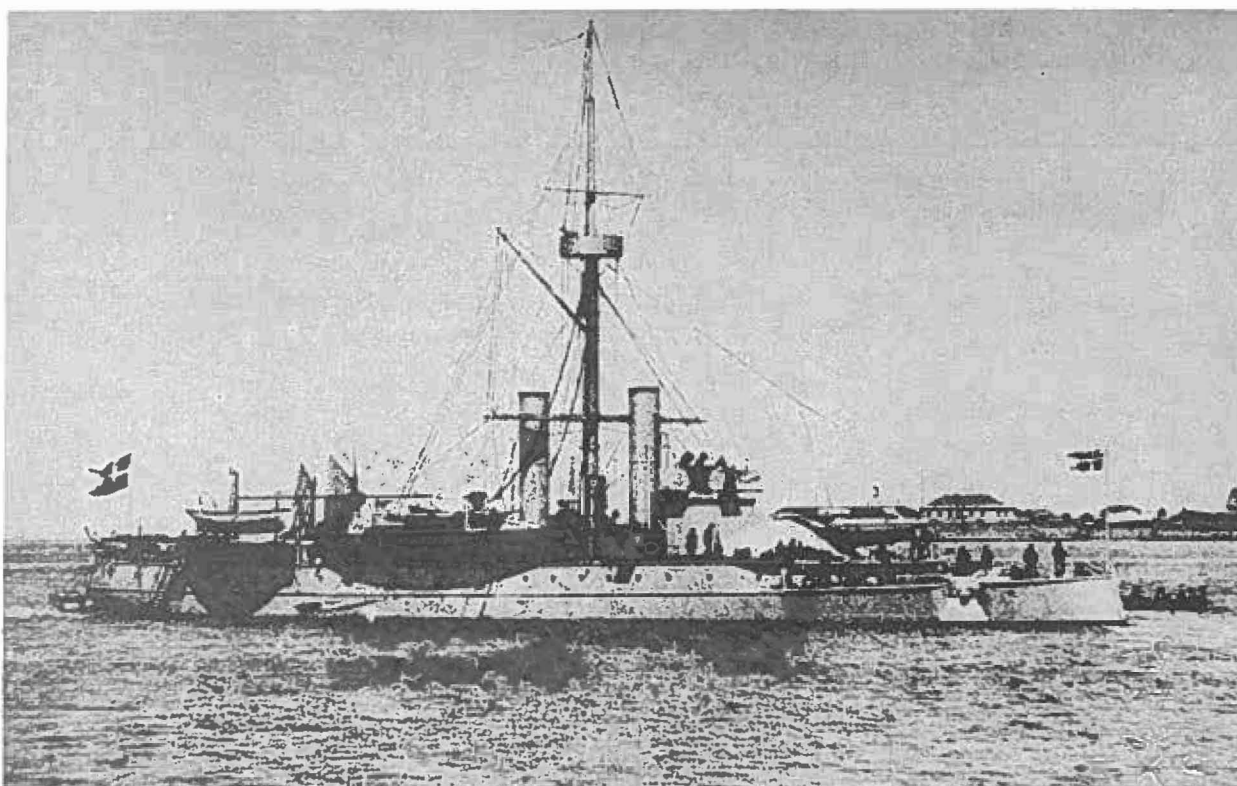
Navnet NIELS JUEL har i flåden tidligere været båret af følgende tre enheder:

- (1) Kanonchalup 1809-14 (norsk).
- (2) Fregat 1855-1879. (Under krigsudrustning 1864.

Standerskib for Orlogskaptajn (kommandør) E.Suenson ved Helgoland 9. maj 1864).

- (3) Artilleriskib 1918-1943. (Hyppigt anvendt både under eskadreøvelser og som skoleskib samt på lange udenlandstogter. I sikringsstyrken 1939-40. Grundsat og ødelagt af egen besætning efter kamp mod tyske fly 29/8-1943).

PETER TORDENSKJOLD: Viceadmiral Peter Tordenskjold (1690-1720) blev under navnet Peter Jansen Wessel uddannet på Søkadet-akademiet. Kort efter Danmarks genindtræden i Den Store nordiske Krig (1709-1720) blev han som sekondløjtnant chef for snauen OR-MEN (LINDORMEN) og viste sig hurtigt som en dygtig og dristig krydserchef. Han udmærkede sig som sådan ved talrige lejligheder

Panserskibet TORDENSKJOLD

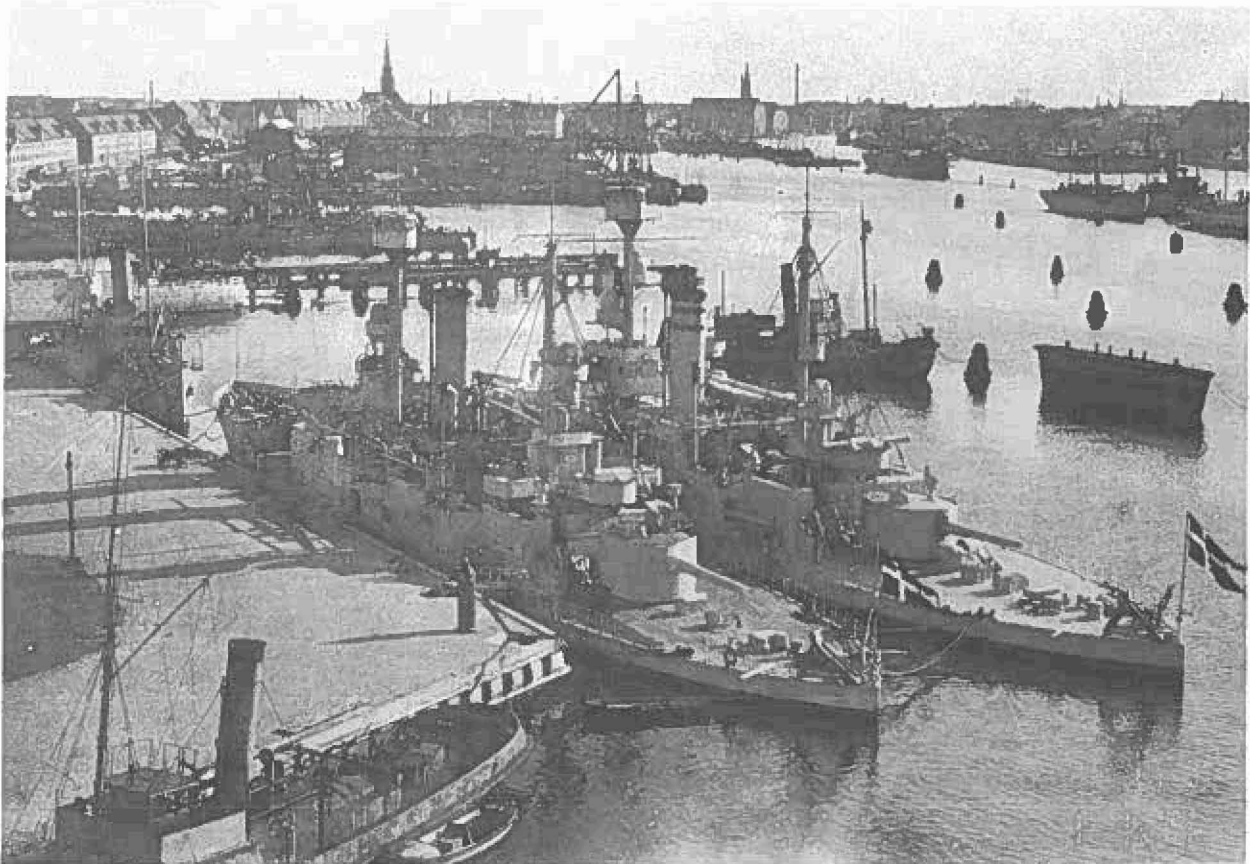
- også under følgende udkommandoer som chef for fregatten LØVEN-DAHLS GALEJ og for fregatten HVIDE ØRN - og avancerede hastigt, ligesom han adledes i 1716. Under krigens sidste del tjente han som chef for flådestyrken i Kattegat og Skagerrak, og han var særdeles aktiv bl.a. ved angreb på svenske forbindelseslinier og positioner. Fra denne periode er hans navn især knyttet til ødelæggelse af en svensk transportflåde i Dynekilen 8. juli 1716,

angrebene på Gøteborg (Älvsborg) 1717 og 1719 samt erobringen af Marstrand 1719.

Navnet TORDENSKJOLD har i flåden tidligere været knyttet til følgende 4 enheder:

- (1) Kanonchalup 1808-1814 (norsk).
- (2) Kanonchalup 1809-1814 (norsk) (PEDER TORDENSKJOLD).
- (3) Fregat 1852-1872. (Bygget som sejlfregat, senere forsynet med hjælpemaskine. Under krigsudrustning 1864. Til rådighed for Store Nordiske Telegraf Selskab 26/3-1870 - 31/1-1872 som kabelskib i østasiatiske farvande. Var det første danske skib, som passerede Suezkanalen (juli 1870)).
- (4) Torpedoskib (Panserskib) 1880-1908.

OLFERT FISCHER: Viceadmiral Johan Olfert Fischer (1747-1829) var en indsigtfuld og dygtig officer samt en udmærket sømand. Var chef for Københavns sødefension i 1801 og kommanderede

Artilleriskibet OLFERT FISCHER (inderst)

den danske forsvarslinie under Slaget på Københavns Red 2. april 1801. Førte i 1807 kommandoen over Trekrøner-fort og de herunder hørende kanonbådsdivisioner.

Navnet OLFERT FISCHER har i flåden tidligere været tildelt et artilleriskib 1903-36. (Dette var udrustet under sikringsstyrken 1914-18. Overførte "Sønderjysk Kommando" fra Assens til Sønderborg 5. maj 1920. Skibet benyttedes i 1936 kort før udrangeringen som bombemål for marinens flyvevæsen og hærens flyvetropper).

(MST)

Sjælden begivenhed

Et blik ned over listen over modtagere af Holmens Hæderstegn den 29. januar i år bekræfter den opfattelse, at det hører til sjældenhederne, at denne udmærkelse tildeles personel i søværnet på et tidspunkt, hvor det (endnu) tjenstgør om bord.

Det var derfor en såvel sjælden som glædelig begivenhed, at 3 officerer af B-linien i år modtog Holmens Hæderstegn under tjenstgøring i flådens flagskib.

Begivenheden blev i øvrigt både usædvanlig og historisk derved, at den foregik, medens PEDER SKRAM deltog i STANAVFORLANT under intensiv øvelsesvirksomhed i Biscayen, og at COMSTANAVFORLANT, Commodore J.M.H.Cox, Royal Navy, forlod sit flagskib, krydseren LONDON, mellem to serials for at overvære højtideligheden i chefskahytten i PEDER SKRAM.

(PESK)

Svenskerne træner kystbevogtning

Udvidelsen af de svenske fiskerigrænser har gjort det nødvendigt at inddrage kystflåden i inspektionstjenesten. Marinen har iværksat en uddannelse med dette for øje. Den er netop indledt med kommandørkaptajn Per Insulander, Karlskrona, som chef.

Uddannelsen omfatter både teoretiske og praktiske øvelser i Skærgården. I første række bliver det en uddannelse i diplomati. En brysk eller forkert optræden af en visitations-patrulje på et fremmed fartøj kan let føre til diplomatiske forviklinger, og det vil man undgå. Man lærer også, at visitationen ikke må tage for lang tid, hvad der kan medføre erstatningskrav. I de teoretiske studier indgår også sprogøvelser. Marinen har lavet en "skolebog" på mindre almindelige sprog, så en skipper på et stand-

set fartøj ikke så let vil kunne klare sig med at svare "ikke forstået" til et af verdenssprogene.

Det indskærpes, at udgangspunktet for alle entringer er, at overtrædelsen er sket på grund af en misforståelse, og patruljens opgave bliver da at forklare fartøjets kaptajn, hvori "misforståelsen" består. Der sker den ændring, at entringsholdene i modsætning til tidligere for fremtiden vil være ubevæbnede.

Det er naturligt for marinen at få til opgave at overvåge de udvidede farvandsområder, siger flådechefen, viceadmiral Bengt Lundvall, men vi behøver flere bevogtningsfartøjer. De 4 motortorpedobåde, som vi har bygget om til vedettbåde og placeret i Malmø-området, er en udmærket tilgang. Jeg ser gerne, at vi kunne ombygge 8 til - det ville blot koste en snes millioner kr. Det ville også hjælpe Karlskrona-værftet, der hårdt mangler ordrer. Ombygningen kan påbegyndes straks.

(MST)

Indland kort

Chefen for de amerikanske flådestyrker i Europa, admiral David H. Bagley, besøger søværnet i dagene 31. marts - 1. april. Han skal bl.a. bese Søværnets Officersskole, undervandsbåden NARHVALEN og torpedobåden WILLEMOES.

Flådestation Frederikshavns beklædningsudsalg satte rekord i 1976 med en omsætning på 1.681.085 kr., som fordeler sig med 1.010.714 kr. på kontosalg og 670.371 kr. på kontantsalg. Der var 3.431 kontoekspeditioner og 2.479 kontantsalg.

Efter at hæren har udsendt bind 1, har Marinestaben nu udsendt bind 2 i det værnssfælles filmkatalog. Det indeholder administrative bestemmelser, alfabetisk fortegnelse over filmtitler, numerisk fortegnelse og filmbeskrivelser. Det er fremstillet i et oplag på 100.

Chefen for Søværnet inspicerer inspektionsskibet HVIDBJØRNEN onsdag den 23. marts. Inspektionen finder sted under forlægning fra Hundested til Sundet, hvor viceadmiralen flyves fra borde med helikopter.

Udland kort

Den 17. amerikanske atom-undervandsbåd af LOS ANGELES-klassen har fået navnet BALTIMORE (SSN-704). Efter planen indledes bygningen tidligt næste år. Søsætning og aflevering henholdsvis 1979 og 1980. 5 skibe i USAs flåde har tidligere båret navnet BALTIMORE.

Chefen for den svenske flåde, viceadmiral Bengt Lundvall, besøger Columbia i marts. Han skal bl.a. diskutere Karlskrona-værftets eksportmodel af SPICA-klassen med den columbianske flådeledelse. Det er den model, som Karlskrona-værftet i disse dage har påbegyndt til Malaysia.

Den irske flåde har på værftet i Cork bestilt en korvet - P 21 - der skal være færdig i november i år. Den bliver meget lig flådens eneste korvet, DEIRDRE, bygget samme sted 1970-72. Data: 972 t, 56,2 x 10,4 x 4,4 m, 18 knob, 46 mands besætning. Bygningen skyldes fiskerigrænsens udvidelse.

For første gang i historien har kvinder hejst flaget i et britisk orlogsskib. Det skete i undervandsbåds-depotskibet DEFIANCE, det eneste i flåden, der permanent har medlemmer af kvindekorpsset tjenstgørende om bord. Det er derimod sket flere gange, at kvinder har hejst flaget på landtjenestesteder.

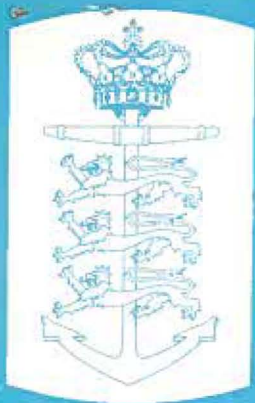
6 belgiske værfter skal samarbejde om en ordre fra marinen på bygning af minestrygere i armeret plastic. Bådene er af en helt ny type, hvoraf kun meget få dele laves af stål, alt andet af polyester. Det er et fransk-hollandsk-belgisk-vesttysk projekt.

Sovjet har på det finske værft i Turku bestilt endnu et forskningsskib af PROFESSOR BOGOROV-klassen, som finske værfter har bygget 3 af. Skibet indrettes med 8 laboratorier på i alt 100 m². Besætningen bliver på 52, hvoraf 20 er forskere og videnskabsmænd. Levering omkring nytår 1979.

Marinemuseet i Karlskrona beklager, at Sverige fornylig solgte miniubåden SPIGGEN for 1 mio.sv.kr. til briterne. Det ødelagde museets planer om en ubådsafdeling - man råder i forvejen over Sveriges første ubåd HAJEN. Englænderne har adskillige typer miniubåde på Imperial War Museum.

De første kvindelige norske officerselever har indledt uddannelsen ved Hærens Jægerskole. Den består af 2½ måneds befalingskursus, 2½ måneds forvaltningslære samt et års pligttjeneste. Derefter faguddannelse og en vis våbenoplæring. Kvinderne må ikke gøre tjeneste i skibe, fly, på forter m.v. Der er 19 på det første kursus i alderen 23-47 år.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

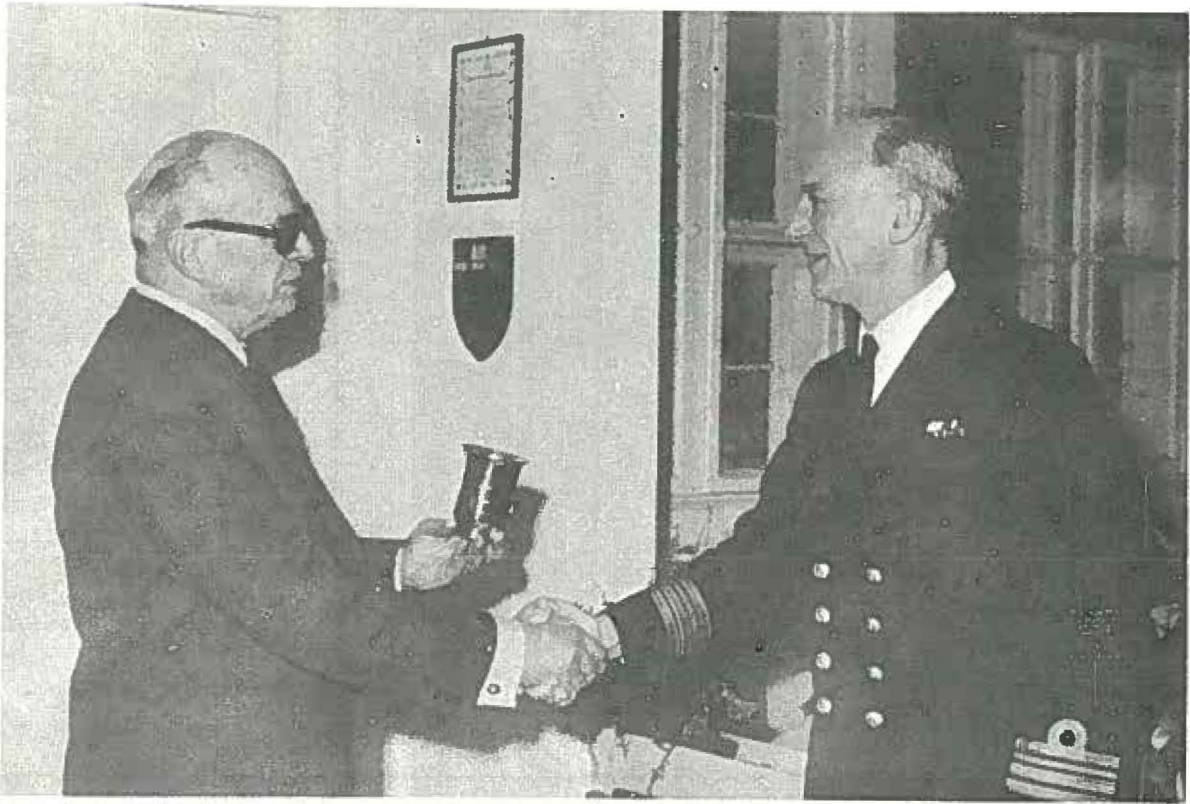

Kommandør E.V.Jørgensen overrækker pokalen til Chef Langelandsfort.

Vandrepokaler for svømning overrakt

Ved en sammenkomst i "Idrætshytten" på Holmens Idrætsanlæg med deltagelse af formanden for Landsforeningen DUKASVØM, ekspeditionssekretær Frede Borre, Forsvarets Gymnastik- og Idrætsinspektør, oberst A. Lohmann-Kragh, Chefen for Søværnets Konstabelskole og Chefen for Langelandsfort samt repræsentanter for Søværnets Idrætskomité uddeltes de af Dansk Svømme-Forbund udsatte vandrepokaler for henholdsvis skoler og andre tjenestesteder.

Pokalen for andre tjenestesteder blev overrakt af Chefen for Flå-

Ekspeditionssekr. F. Borre overrækker pokalen til Chef Konstabelskolen.

destation København, kommandør E. V. Jørgensen, til kommandørkaptajn N. F. Z. Jessen, Langelandsfort, og pokalen for skoler blev overrakt af ekspeditionssekretær F. Borre til kommandørkaptajn A. Clausen, Søværnets Konstabelskole.

Af Søværnets skoler opnåede Søværnets Konstabelskole 143 prøver = 47,6% af den samlede styrke. Af søværnets øvrige tjenestesteder opnåede Langelandsfort 96 prøver = 49,5% af den samlede styrke.

Søværnets Idrætspris overrakt

Efter indstilling fra Søværnets Idrætskomité har Chefen for Søværnet bestemt, at Søværnets Idrætslederpris for 1976 tildeles oversergent Erik Matzen, Marinekaserne København.

Oversergent E. Matzen har i sin tid ved marinekasernen haft stor andel i de adskillige Søværnsmesterskaber i boldspil, som er gået til Marinekasernen, både ved sin interesse som helhed og ved sit eksempel som aktiv

deltager.

Foruden sin tjeneste ved marinekasernen har oversergent Matzen været Holmens Idrætsanlæg til uvurderlig hjælp både som dommer og den, der i "såvel tjenestetid som fritid" har formået at samle fodboldhold til de mange kampe, der er blevet afviklet mod udenlandske enheder i det forløbne år.

Idrætslederprisen, der består af et dekorativt tinkrus, blev overrakt oversergent Matzen af Chefen for Flådestation København, kommandør E. V. Jørgensen, i "Nyholms Hovedvagt".

Vinderen af
Søværnets Idrætslederpris.

Orientering om forsvarsforligets forlængelse

De politiske forhandlinger om en forlængelse af forsvarsforliget af 1973 har - som det er bekendt fra nyhedsmedierne - siden medio februar været ført i sammenhæng med øvrige politiske problemer. Som et foreløbigt resultat af disse forhandlinger har forsvarsministeren i folketinget forelagt et forslag til folketingsbeslutning om forsvarsordningens videreførelse. Herefter vil de afsluttende forhandlinger finde sted i folketingets forsvarsudvalg ("17-mandsudvalget").

Ifølge forslaget til folketingsbeslutning bemyndiges forsvarsministeren til indtil 31. marts 1981 at videreføre forsvarsordningen af 1973 på grundlag af uændrede styrkemål, uændret tjenestetid for værnepligtige og uændret struktur af forsvaret i forhold til 1973-ordningen.

Der fastsættes økonomiske rammer for de fire år, baseret på forsvarsbudgettet for indeværende finansår, 5.547 mill.kr. i pris- og lønniveau april 1976.

Udover nævnte beløb tilgodeses hjemmeværnet i forligsperioden

med indtil 32 mill.kr.. Forøgelsen skal ses på baggrund af hjemmeværnets øgede styrketal, herunder øget tilgang af personel, som ikke har aftjent i værnepligt i værnene, og skal tjene til, at hjemmeværnet kan nå sit tidligere uddannelsesmæssige og materielmæssige niveau.

Hertil kommer endvidere beløb svarende til fuld kompensation for merudgifter ved forhøjelse af værnepligtslønnen. Disse beløb andrager pr. 1. april 1977 232 mill.kr. årligt og pr. 1. april 1978 313 mill.kr. årligt, i overensstemmelse med de i det tidligere udvalgsarbejde vedrørende værnepligtsaflønning foretagne beregninger.

Med en ligelig fordeling af de 32 mill.kr. til hjemmeværnet vil forsvarsudgifterne for fire år herefter blive

1977/78	5.787 mill.kr.
1978/79	5.868 mill.kr.
1979/80	5.868 mill.kr.
1980/81	5.868 mill.kr.

De i 1973 fastsatte personelrammer videreføres, idet der ikke foretages en opdeling på værnene, og grupperingen iøvrigt er mindre differentieret, hvorved der kan opnås større fleksibilitet. Det er endvidere forudsat, at der ved konvertering til lønudgifter af beløb hidtil anvendt til emolumenter kan ske en mindre udvidelse af personelrammerne svarende til ca. 50 officerer og ca. 100 inden for gruppen øvrigt militært personel, fortrinsvis til anvendelse i sejlende tjeneste.

Den samlede personelramme bliver herefter ca. 41.350, der fordeles således:

- Officerer (og musikere).....	ca. 5.800
- Øvrigt militært personel, eksklusive værnepligtigt personel, men inklusive kadetter.....	ca. 15.500
- Værnepligtigt personel (mandår)	ca. 13.100
- Civile	ca. 6.950
	<hr/>
Ialt	ca. 41.350

Personellet ved NATO-depoter i Danmark, hvis lønning refunderes af brugernationen, holdes uden for normtallene.

Forsvarsministeren vil endvidere kunne foretage ændringer og tilpasninger mellem de enkelte personalekategorier inden for det samlede personaleloft.

Materielanskaffelsesproceduren, efter hvilken der hvert år samlet forelægges ansøgninger om materielanskaffelser i det kommende finansår (martspakken), videreføres i princippet.

Materielanskaffelsesrammen er uændret, svarende til ca. 725 mill. kr. årligt i prisniveau 1976.

Det forudsættes, at en udvidelse af opgaverne for forsvaret i forbindelse med fiskeriinspektion, forureningsbekæmpelse o. lign. samt fredsbevarende operationer under FN modsvares af øgede ressourcetildelinger i påkrævet omfang.

De forøgelse af drifts- og investeringsmidler til fiskeriinspektionstjenesten, der er nødvendiggjort af den stedfundne udvidelse af fiskerigrænserne, kan således efter forslaget forventes tilført de foran anførte økonomiske rammer.

Det nu fremlagte forslag indebærer, at den reduktion i forsvarsbudgettet for det kommende finansår, der er forudsat i finanslovsforslaget, bortfalder. Tilsvarende gælder de i statens budgetoverslag for de følgende år anførte reduktioner.

Forslaget imødekommer kun i begrænset omfang de forbedringer, der er påpeget i forsvarschefsskitsen. Forsvarsrådet har til et tidligere forelagt forligsudkast af principielt samme indhold som ovennævnte udtalt beklagelse af dette forhold. I samme forbindelse udtalte rådet sin tilfredshed med en politisk enighed om fastholdelse over en ny fireårsperiode af principperne i 1973-ordningen.

(MST)

Arbejdsgruppen vedr. uddannelse besøger officersskolen

Den 22. marts aflægger Arbejdsgruppen vedrørende Uddannelse (AGU) besøg på Søværnets Officersskole.

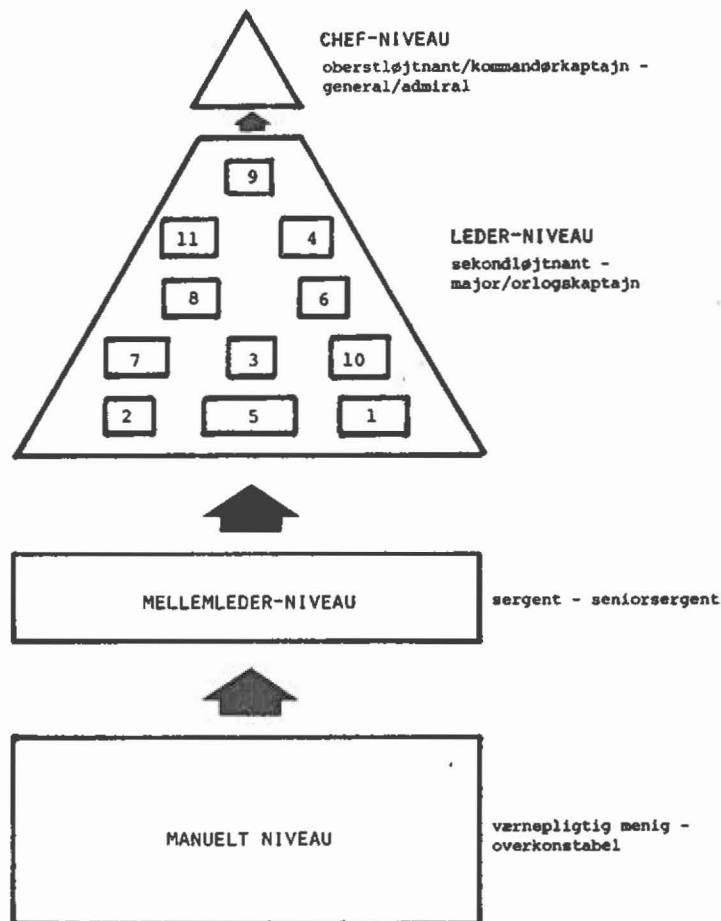
Som formand for arbejdsgruppen har chefen for Forsvarsministeriets 2. kontor, oberstløjtnant E. Veisig, omkring udgangen af januar måned afløst chefen for ministeriets 1. kontor, oberstløjtnant G.K. Kristensen.

Arbejdsgruppen skal ifølge sit kommissorium fremkomme med forslag til en fremtidig uddannelsesstruktur i Forsvaret, som bl. a. anføres at burde indeholde trinvis opbyggede uddannelser, der kan tilsikre den enkelte netop de kvalifikationer, der er nødvendige for de opgaver, han skal løse. Uddannelsesstrukturen skal endvidere i mulig udstrækning koordineres med og integreres i samfundets øvrige uddannelsessystem og i muligt omfang gennemføres på værnssfælles basis.

Grundlaget for arbejdet er bl. a. bragt til veje af Arbejdsgruppen vedrørende Tjenesteområder, som har samme formand, og som ultimo 1976 har forelagt en omfattende delrapport vedrørende personel på lederniveau i søværnet. Denne delrapport bygger på, at den nuværende opdeling i officerer

af A-linien, officerer af B-linien og officerer af reserven bringes til ophør, men skal dække de nuværende grader fra sekondløjtnant til og med orlogskaptajn, hvilke grader det iøvrigt ikke er på tale at ændre.

Delrapporten har været forelagt Styringsgruppen vedrørende Nyordning af Forsvarets Personelforhold, som har anmodet om, at et tilsvarende arbejde om ledergruppen i flyvevåbnet og hæren samt om mellemlidergruppen i søværnet bliver påbegyndt. Styringsgruppen har anmodet AGU om at fortsætte sit arbejde vedrørende uddannelsesstrukturen for søværnets

Skitse fra en rapport fra Arbejdsgruppen vedr. Tjenesteområder. Oprykning til et niveau kræver opfyldelse af de kvalifikationskrav, der er knyttet til laveste trin på niveauet, samt forudgående tjeneste på underliggende niveau. De nummerede "kasser" angiver funktions- og kompetencemoduler.

For adgang til tjeneste i disse er der kvalifikationskrav, som skal opfyldes til hvert enkelt modul, og som kan give anledning til at opstille uddannelsesmoduler, der tilgodeser disse krav.

lederniveau, selv om der ikke er meddelt endelig godkendelse af delrapporten for dette niveaus personel, som man i styringsgruppen senere kan vende tilbage til.

Arbejdsgruppen vil indledningsvis se nærmere på den grunduddannelse, der i dag gives officerer af B-linien i søværnet med henblik på at vurdere dennes relevans i et fremtidigt uddannelsessystem. Gruppen skal herunder vurdere adgangskriterium, hvilke moduler uddannelsen bør opdeles i, og om elementer af civil (modsat militærfaglig) karakter med fordel kan gives i samfundets øvrige uddannelsessystem. Derefter vil man se på den videreuddannelse, der er nødvendig indenfor lederniveauet i søværnet.

Efter at arbejdsgruppen har drøftet en sammenligning af den eksisterende uddannelse af officerer af B-linien i søværnet med de i delrapporten opstillede krav til den fremtidige grundlæggende lederuddannelse, vil gruppens besøg på Søværnets Officersskole finde sted for at modtage en orientering om den eksisterende uddannelse samt for at drøfte fordele og ulemper ved at henlægge dele af denne uddannelse til civile uddannelsesinstitutioner, herunder Navigationsskolen i København.

(MST)

Indland kort

Amerikanerne har solgt korvetten DIANA til et hollandsk ophugningsfirma for 26.000 dollars. Skibet, der har ligget ved Flådestation Frederikshavn i meget lang tid og her er blevet "afmilitariseret", blev den 6. marts hentet af den hollandske bugserbåd ENGELAND.

Marinestaben har gennem det sidste år arbejdet med at få godkendt en uddannelse af skibskokke i søværnet. Direktoratet for Søfartsuddannelsen har nu godkendt Marinestabens uddannelsesplan.

Søværnets Våbenskole, Dykkerkursus Nyholm, vil i sommer fortsætte de dybdedykningsforsøg, som indledtes i fjor i farvandet øst for Nekse. Formålet er at få et tilstrækkeligt grundlag til fastsættelse af søværnets maksimale evne til dybdekapacitet og effektiv bundtid.

Som et led i sine tjenestestedsbesøg besøgte forsvarsminister Orla Møller søværnets tjenestesteder i Frederikshavn den 14. marts. Ministeren besøgte bl. a. flådestationen, taktisk træner, flåderadio og Sergent- og Reserveofficersskolen. Alle steder blev der givet orienteringer.

Udland kort

Den sovjetiske flåde af forskningsskibe får egen isbryder. Den opkaldes efter polarforskeren Otto Schmidt og indleder sin jomfrurejse fra Murmansk næste år. Isbryderen bygges til at forcere 60-65 cm tyk is med en fart af 2 knob. Ombord bliver der bl. a. 14 laboratorier.

Narvik har udbudt fjernelsen af vraget af panserskibet NORGE, der har skabt store trafikproblemer i havnen siden sænkningen 9. april 1940, i licitation. Om vraget skal hæves, nedgraves eller bortsprænges, afgøres af tilbuddene. Vragets top ligger 13 m under vandlinjen og spærrer for de store malmskibe.

Den amerikanske flåde har fået tilladelse til at bygge endnu 5 patrulje-hydrofoilibåde af PEGASUS-klassen, hvilket betyder en lettelse i den næsten totale nedskæring af denne type. Det oprindelige samarbejde om PEGASUS med Italien og Vesttyskland ventes nu genoptaget - sidstnævnte ventes snart at afgive en bestilling.

Den fjerde af de 5 ISLAND-klasse patruljebåde til den engelske flåde, GUERNSEY, blev søsat 17. februar i Aberdeen. Nr. 2 - ORKNEY - indgik i flådens tal den 25. februar. Klassen skal først og fremmest patruljere ved olieinstallationerne i Nordsøen og udføre fiskeriinspektion.

Alle svenske værnepligtige får 12 sv.kr. om dagen fra den 1. juli. Også tillæg m. v. forhøjes. Arbejdstiden bliver fortsat 48 timer, men et arbejdsudvalg undersøger mulighederne for 44 eller 40 timers arbejdsuge.

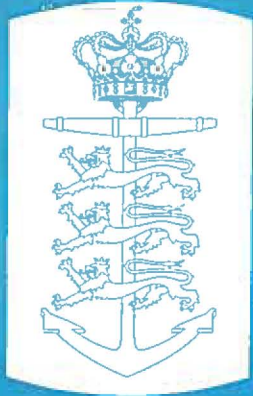
Russerne er ifærd med at udvikle et hydrofoil-fartøj på 300 t med en max. -fart på 55 knob, meddeler engelske aviser. Den første af denne type, der drives af gasturbiner, blev observeret på en af kanalerne ved Leningrad i efteråret. Det er formentlig forløberen for en helt ny klasse patruljebåde.

Inden udgangen af finansåret 1978 skal over 3.000 ledende militære og civile stillinger i det amerikanske forsvar bortfalde. Det gælder bl. a. 43 general/admiral-poster og 384 oberster/kommandører, men der bliver dog henholdsvis 1.141 og 11.626 tilbage. For de civile skal der tages hensyn til naturlig afgang.

Norge er utilfreds med, at franske orlogsskibe flere gange i den sidste tid har været indenfor den 500 m sikkerhedszone, der omgiver de faste olieinstallationer i Nordsøen. Ialt 15 orlogsskibe har overtrådt bestemmelsen, flest franske, men også 4 sovjetiske.

Ophugningen af den svenske undervandsbåd LAXEN skulle være indledt den 9. marts, men da arbejderne kom om morgenen, var båden forsvundet fra firmaets kaj i Ystad. Det viste sig, at den var sunket og havde efterladt sig ret store oliemængder på vandoverfladen. Firmaet siger, at mennesketomme ubåde ikke selv dykker, og at det må være sket ved sabotage.

e. b.
J. Feistbyhusen

Nr. 12/77
25 MAR 77

SØVÆRNS- ORIENTERING

Alle blev reddet fra den skotske trawler.

Hjertelig skotsk tak til BESKYTTEREN

Færøernes Kommando har modtaget et brev fra det skotske trawler-rederi North Star Fishing Co.Ltd. i Aberdeen. Det er en usædvanlig hjertelig tak for inspektionsskibet BESKYTTERENS redning af den 11 mands store besætning fra trawleren SCOTTISH PRINCESS den 19. februar. Rederiets direktør, Patrick Lynch, skriver ordret:

"We would ask you to pass on to the Captain, his Officers and Crew of the Royal Danish Frigate "BESKYTTEREN" our grateful thanks, and sincere appreciation of the manner in which they rescued the crew of our Trawler "SCOTTISH PRINCESS" at Skarvetange on Saturday, 19th February, 1977.

The Skipper of the "Scottish Princess" has told us that in his opinion had it not been for the outstanding seamanship of the "Beskytteren", and the bravery of the men who landed on the reef and took the crew ashore by Breeches Buoy, that there would have been lives lost.

We cannot express in words our admiration for the men who in extremely difficult conditions, put their own lives at risk to save others.

We hope that if the Beskytteren's duties take her to Aberdeen, that we would be able to express our thanks to the Captain personally.

We would also express our thanks for the help given to our Thorshavn Agent by the Duty Officer and Staff of the Naval Base on the night in question."

Søværns-Orientering har kort nævnt redningsaktionen, men her er et fyldigt uddrag af skibschefen, kommandørkaptajn J.Thor-sens rapport:

Kl. 2025 den 19. februar blev chefen af sysselmanden på Suderø, E.Djurhuus, underrettet om, at en trawler var grundstødt på skæret ud for Skarvetange, og BESKYTTEREN, der lå i Tveraa havn, blev anmodet om at gå til assistance. Kort efter telefonerede chefen til vagtchefen og beordrede ombordkaldelse, hvilket blev iværksat kl. 2029.

Kl. 2051, da besætningen med undtagelse af 2 dækgaster var mødt, afgik BESKYTTEREN fra Tveraa. På havaristens position var vejret overskyet, vind fra NE styrke 6, sø 5, moderat til kraftig dønning fra ESE, sigt 10 km, 1 time efter højvande i Trangisvaag, NW-gående strøm. Undervejs til havaristen blev der klargjort til slæbning, idet de foreliggende oplysninger lod formode, at det var muligt at slæbe SCOTTISH PRINCESS af grunden.

Kl. 2102 var BESKYTTEREN på klos hold af havaristen - 0,20 sømil på positionen 120 Skarvetange 0,37. Havaristen kontaktedes kl. 2102 på VHF kanal 16, og der blev anmodet om øjeblikkelig assistance. Havaristens fører oplyste, at fartøjet var sprunget læk flere steder, og at det var uvist, hvor længe skroget kunne holde i den stærke brænding. Det var øjeblikkelig klart, at bjærgning var umulig, og kl. 2108 afgik BESKYTTERENS gummibåd for redning af besætning. Kl. 2119 returnerede gummibåden, idet det viste sig umuligt i den stærke brænding at nærme sig havaristen hverken fra luvart, hvor søen slog højt over havaristen, eller fra læ, hvor

skæret strakte sig to skibslængder fra havaristen. Skæret blev jævnlige overskyllt af brændingen og var glat af udsivende olie.

Kl. 2135 afgik BESKYTTERENS gummibåd med linekastningsapparat, taljer og tovværk for med næstkommanderende som leder at forsøge etablering af redningsstolforbindelse mellem havaristen og land. Ca. kl. 2148 var næstkommanderende og artilleriregnskabsføreren i land på klipperne med det fornødne materiel. Landgangen på den til tider 4 til 5 m lodret høje forrevne kyst var særdeles vanskelig og kunne kun udføres, når en bølge løftede gummibåden tilstrækkelig højt. Gummibåden blev herunder delvis ødelagt med flænger i bunden og trak hurtigt vand.

Gummibåden blev derfor kl. 2155 kaldt tilbage til BESKYTTEREN for lænsning. En undersøgelse godtgjorde, at bådens pontoner var ubeskadigede, og at den uanset huller i bunden og vandindtrængen fortsat måtte kunne anvendes. Da søen var for kraftig til anvendelse af den lille gummibåd, afgik den store gummibåd igen kl. 2226 - forsynet med oppustelig gummiflåde og redningskrans - med den opgave at holde gående i læ tæt ved havaristen for her at redde eventuelle overbordfaldne.

I mellemtiden havde landgangsholdet med to skud ca. kl. 2215 etableret såvel trosse som udhalerforbindelse til havaristen, der lå 75-90 m fra land. En af medbragt tovværk fremstillet interimistisk redningsstol kunne nu hales ud til havaristen, medens tililende lokale holdt trossen strakt.

Kl. 2230 gled første besætningsmedlem i redningsstolen over brændingen og i land, og kl. 2331 var sidste mand af den 11 mands store besætning bjærgt sikkert i land. Kl. 2344 kunne BESKYTTEREN rapportere operationen afsluttet efter over radioen at have sikret sig hos sysselmanden, at intet yderligere kunne gøres. Vraget måtte efterlades, gummibåden blev hejst, og BESKYTTEREN returnerede til Tveraa, hvor der fortøjedes kl. 0023. Landgangsholdet returnerede over land til BESKYTTEREN.

BESKYTTEREN ledede redningsaktionen ved at holde gående med stævnen tæt op mod havaristen først til luvart, siden til læ på en afstand af 250-300 yards for med projektørerne dels at kunne belyse havaristen, dels at hjælpe inspektionsskibets redningshold i land, og dels at vejlede gummibåden.

Ligeledes var BESKYTTEREN under næsten hele redningsoperationen i radiokontakt med havaristen, og føreren blev løbende holdt underrettet om situationen; bl.a. om at det var umuligt

for gummibåden at komme op til havaristen, og at der derfor vil-
le blive etableret en redningsstol fra land. Endvidere var der
etableret et radionet mellem BESKYTTEREN, landgangsholdet og gum-
mibåden.

Redningsaktionen giver anledning til overvejelser om - med
henblik på fremtidige redningsaktioner - at udruste inspektions-
skibene med yderligere redningsmateriel end det normerede. BESKYT-
TEREN vil fremsætte forslag herom.

Chefen for Søværnet har sendt et signal til BESKYTTEREN,
hvori det bl.a. hedder: Jeg finder anledning til at udtrykke min
anerkendelse af det gode sømandskab og min glæde over, at perso-
nel fra søværnet har vist mod og beslutsomhed til ære for flåden
og i overensstemmelse med vore bedste maritime traditioner.

(MST)

Nu kommer TEISTENs afløser

Det er blevet pålagt Søværnets Materielkommando at færdig-
projektere og igangsætte erstatningsbyggeri for inspektionskutte-
ren TEISTEN.

Den nye kutter bliver en forbedret udgave af AGPA-klassen,
der har to enheder, Y 386 AGDLEK' og Y 387 AGPA, som gør tjene-
ste i grønlandske farvande. De er fra 1974, 330 t, 31 x 8,0 x 5,8
m og forstærket til issejlads. De er begge bygget på Svendborg
Skibsværft.

Forsvarsministeren har af Folketingets finansudvalg fået en
bevilling på 11,4 mio.kr. til den nye inspektionskutter - en pris
udregnet efter 1976 niveau. Der vil snart blive indhentet tilbud
fra skibsværfterne.

TEISTEN er stadig et godt fartøj, som ikke står til ophug-
ning. Den overtages af Geodætisk Institut til brug i sommermåne-
derne som opmålingsskib. Dermed kan instituttets to gamle trækut-
tere OLE RØMER og TYCHO BRAHE udrangeres.

(MST)

Ros til slædepatruljen

Det nye hold, der skal afløse Slædepatruljen SIRIUS' mand-
skab til sommer, er i fuld gang med specialuddannelsen herhjemme.
Holdet er netop hjemkommen fra den obligatoriske gennemgang af

den norske hærs vinterskole, som man har klaret med bravour. For første gang blev ikke mindre end 5 på holdet tildelt den norske hærs skimærke for 30 km langrend med skydning. Og det kræver meget fine tider at opnå dette mærke.

Ældste danske officer ved NATO-hovedkvarteret i Kolsås har desuden rapporteret hjem, at han under et besøg på vinterskolen modtog mange rosende bemærkninger om danskernes indsats og levende interesse for den hårde uddannelse.

(MST)

Indland kort

I 300-året for Slaget i Køge Bugt udsender Frihedsmuseets leder, lektor Jørgen H. Barfod, den første store bog om søhelten Niels Juel. Forfatteren har arbejdet på bogen siden 1947, da han var tilknyttet marineministeriet som historisk konsulent. Bogen er på 412 sider.

Irland har chartret den bornholmske trawler HELEN BASSE, der med irsk besætning skal indgå i landets udvidede fiskeriinspektion. Skibschefen bliver dog dansk, nemlig ifølge bornholmske blade pens. kommandørkaptajn K.Nolsøe Bang, som har stor erfaring i en sådan tjeneste, bl.a. fra flere år som chef for søværnets inspektionsskibe.

Flådestation Grønneal har udarbejdet lister over de bygningsmæssige arbejder, der ønskes udført på stationen til sommer. Også flåderadio har skrevet ønskeseddel. Forsvarskommandoen vil snart opsende et hold for at diskutere årets arbejder.

Filmselskabet Merry Film forbereder en fortsættelse af serien "Piger i trøjen", men den gang i søværns-miljø. Instruktøren Henrik Sandberg har haft et første uformelt møde med repræsentanter for Marinestaben, der er indstillet på at hjælpe selskabet med optagelserne, som hæren tidligere har gjort det.

Udland kort

Det amerikanske hangarskib FRANKLIN D. ROOSEVELT har ud for Messinas havn på Sicilien været i kollision med det liberianske fragtskib OCEANUS på 28.000 t. Ingen mennesker kom noget til, men begge skibe fik et ret stort hul i skroget. Hangarskibet sejlede til Napoli og forsøger reparationer med egne besætningshold. Fragtskibet blev i Messina.

Russerne har indledt årets besejling af Ishavet tidligere end nogensinde. Atomisbryderen ARKTIKA har ført en konvoj af fragtskibe frem til Jamal ved Obflodens munding. I nær fremtid vil den nye isbryder SIBIR, der som sine to forgængere bygges i Leningrad, blive sat ind i trafikken på Ishavsruterne.

Den sydafrikanske destroyer SIMON VAN DER STEL er blevet bugseret til Durban for ophugning. Skibet er ex-britisk WHELP, bygget i 1944 og overført til Sydafrika i 1952. Det har ikke været udrustet i flere år.

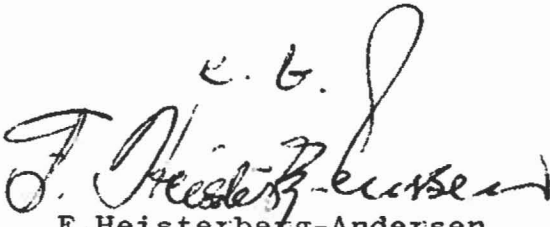
De norske minører fra minedykkertroppen på Haakonsvern uskadelliggjorde i fjor 35.000 granater m.m. fra sidste krig. Desuden sprængte man 24 miner, 27 synkeminer, 22 flybomber, 2 torpedoer og over 1 ton trotyl. Minørerne undrer sig over, at der stadig ikke spores nedgang i fund af farlige ting fra sidste krig.

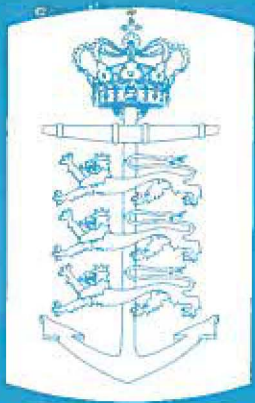
Om bord i den svenske jager SMÅLAND ved kaj i Karlskrona ville en 21-årig sergent og 2 værnepligtige desarmere 4 krigsarmerede dybdebomber. Sergenten havde netop udtaget et sprængrør, da det eksploderede. Han mistede en hånd og fik svære skader på den anden. De værnepligtige slap med snitsår.

Havnemyndighederne i Bangla Desh har standset sovjetiske fiskeriskibes meget store indkøb af levnedsmidler og forsyninger, der var langt over, hvad de selv kunne bruge. En undersøgelse afslørede, at det var forsyninger til sovjetiske undervandsbåde i Det indiske Ocean.

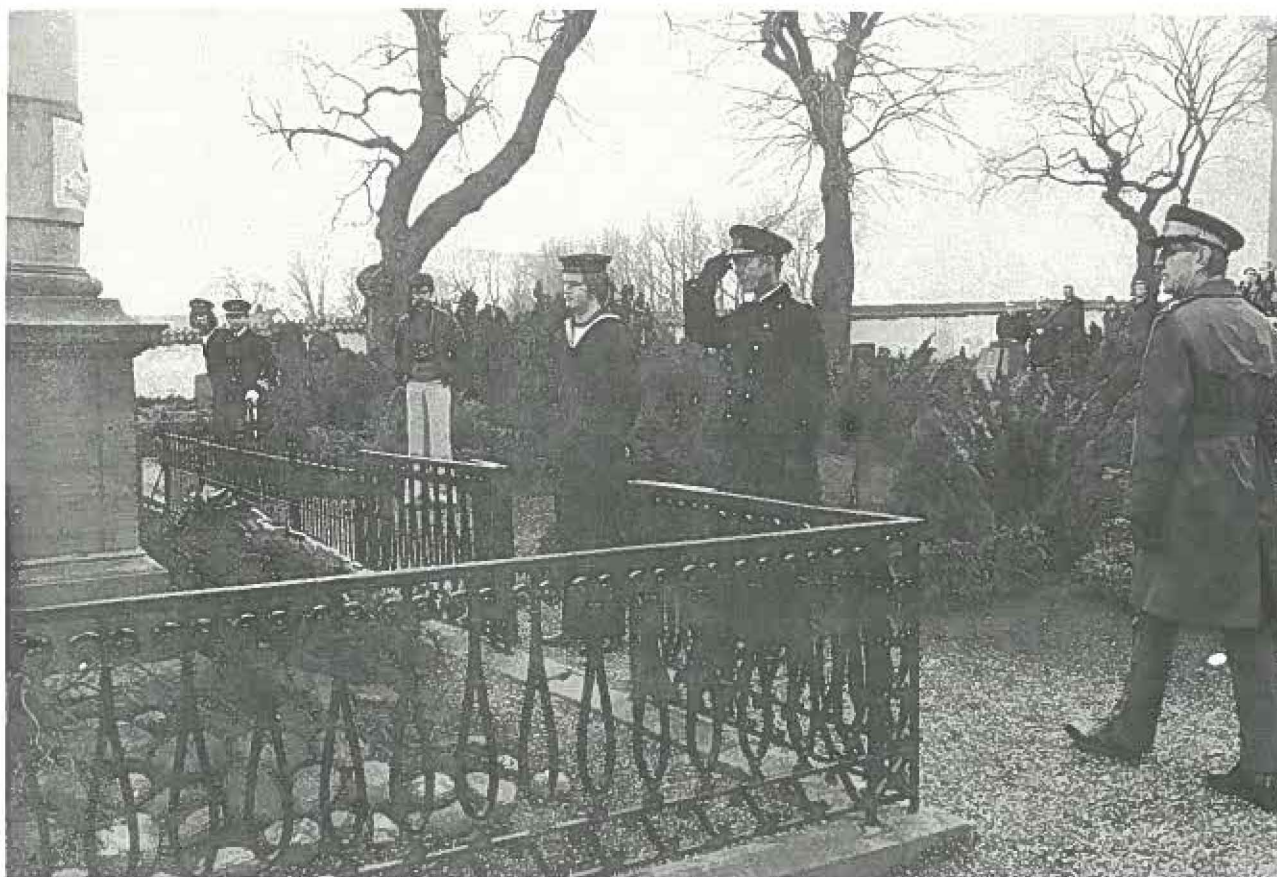
Sidste år overraskede 2 mænd en sovende vagtpost om bord i det amerikanske hangarskib FORRESTAL, der netop skulle til hovedeftersyn. De tvang ham til at vise vej til skibets pengeskab, som de fik åbnet. Udbyttet blev 80.000 dollars. Mændene - 2 marine-soldater - blev hurtigt fanget og er nu idømt 4 års hårdt fængselsarbejde. En medskyldig om bord er endnu ikke dømt.

Kommandørkaptajn Nils Andreas Tiltnes er blevet udnævnt til Norges første kystvagtinspektør for en periode af 3 til 5 år. Samtidig blev han kommandør. Kystvagten starter regionalt med 5 officersstillinger i Nordnorge og 2 i Sydnorge. Senere oprettes flere stillinger, bl.a. i forbindelse med drift og vedligeholdelse af fartøjer.

K. G. J.

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

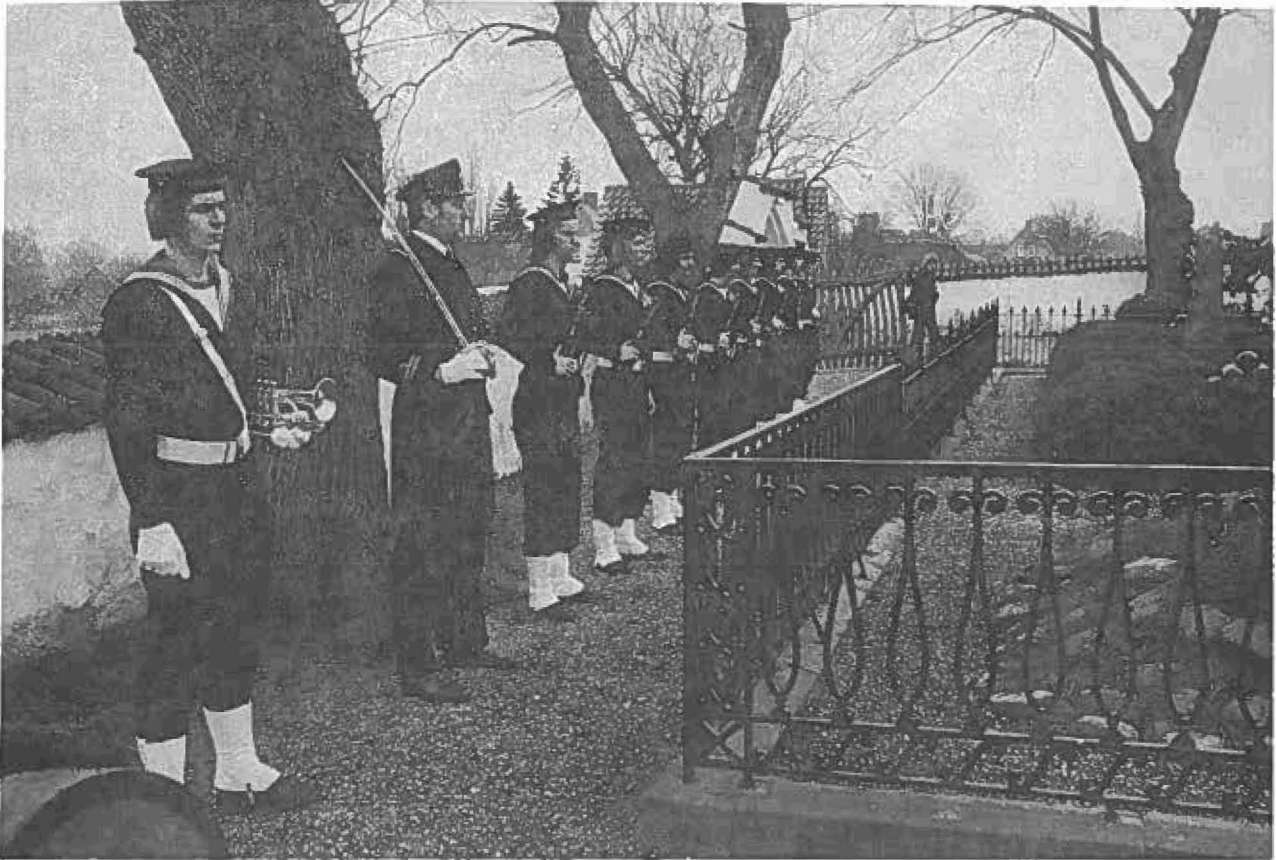
To værnschefer foran mindesmærket.

169 årsdag på Sjællands Odde

Den 22. marts - 169 årsdagen for kampen ved Sjællands Odde - højtideligholdtes traditionen tro også i år med en mindegudstjeneste i Odden Kirke. Den blev forrettet af orlogspræst Henning Rørskou, hvis smukke og manende prædiken understregedes ved utraditionelt at anvende Søværnets Officersskoles tirsdagsbøn.

De mange tilhørere, hvoriblandt var Chefen for Søværnet og Chefen for Hæren, var enige om, at de tog et godt minde med hjem fra Odden Kirke.

Efter gudstjenesten lagde chefen for marinestationen, kommandørkaptajn Per Jakobsen, og formanden for Søe-Lieutenant-Selskabet, kaptajnløjtnant H.Muusfeldt, kranse på krigergraven, hvor en skansevagt af menige fra marinestationen var opmarcheret. Ce-

Skansevagt ved krigergraven.

remoniellet sluttede med, at der blæstes "Tapto" samt med klokke-ringning fra kirken.

Ved det efterfølgende kontaktarrangement på marinestationen modtoges gæsterne af Søværnets Tamburkorps, som musicerede i kasernegården. Trods det kølige og blæsende vejr, som ikke indbød til længere udendørs ophold, overværede mange gæster korpsets præstation en halv times tid, før der blæstes "skafning".

Under frokosten blev der holdt taler af chefen for marinestationen, af borgmester Johs.Holm, Trundholm kommune, og af sognepræst B.Petri. Skolens første chef, kommandørkaptajn O.Felding, tog også ordet og beskrev malende forholdene på skolen i dens første tid.

Chefen for Søværnet sluttede med at bringe en tak for de gode relationer, der er skabt mellem skolen og Oddens beboere, og udtalte ønsket om, at de måtte blive videreført. (MAS/ODD)

Redningspatrulje på bjergbestigning

Det er sjældent, at redningsøvelser på dansk område omfatter regulær bjergbestigning, men det var Flådestation Grønnedals redningspatrulje fornylig ude for. Patruljen var på en forlænget weekend-øvelse til Arsuk Bræ med det formål at give de 11 medlemmer rutine i anvendelse af udstyret.

Man sejlede med flådestationens turbåd de halvanden times sejlads over til bræen, som man straks begyndte at bestige for at komme så højt op som muligt, inden man slog lejr. På vej op måtte man benytte sig af regulære bjergbestigningsmetoder, idet man skulle passere et klippestykke på ca. 6 x 8 meters størrelse. Det klarede man ved at sende en mand op uden oppakning, men han medbragte et tov og en ishakke. Da han var nået op, fastgjorde han tovet sådan, at de øvrige deltagere kunne hale sig op uden at lægge oppakningen. Man slog lejr i 500 m højde og fik lavet et måltid mad ved hjælp af sprittabletkogere og en portion mandspemmikan. En af deltagerne havde medbragt nogle Maggi-terninger, der virkede stærkt forbedrende på smagen af pemmikanen.

Morgenmaden bestod af en cacao-drik og citron-krydderkage. Ved 11-tiden nåede man bræens top og kunne skue ind over indlandsisen, et uforglemmeligt syn, men kortvarigt. Uden nogen form for varsel stod man pludselig i en voldsom, tæt snefygning, som ikke ville høre op. Trods højlydte protester blev det derfor besluttet at vende om, da det jo trods alt kun var træning, og sikkerheden derfor måtte være i højsædet.

Det vigtigste blev fastslået. Der var enighed om, at såfremt der havde været nødstedte, kunne de være blevet undsat - patrulje-medlemmerne havde fornødent udstyr: balaklava-huer, vindtætte hætter, snebriller og tov til at binde deltagerne sammen. Nedturen var ret besværlig, da man måtte passere et større stykke med en stejl skråning bestående af løse sten. Det blev nødvendigt at hejse oppakningen ned og selv gå, fordi rygsækkene virkede som store sejl, hvor vinden havde let ved at gribe fat. På denne strækning mistede patruljen 5 gletschersko.

Redningspatruljen har udarbejdet en udførlig rapport, hvoraf det fremgår, at det meste af materiellet virkede tilfredsstillende. En række svagheder skal dog fjernes. Således var teltene

et ømt punkt, for barduerne var for korte og lagt an på brugen af pløkker - og pløkker er ikke lige sagen i den grønlandske jordbund.

(DALP)

52 milliarder til svensk forsvar

Den svenske regering har fremlagt sit forslag til forsvaret i den kommende femårs-periode. Beløbsrammen bliver på 51.875 mio. sv.kr. Heraf bruges 11,9 mia. i næste finansår, en stigning på 1,6 mia. sammenlignet med indeværende år.

Antallet af fredsförband mindskes med 3-4 i hæren og marinen, og det faste personel nedskæres i femårs-perioden med 2500. Der skal gennemføres rationaliseringer i flere af forsvarets centrale forvaltninger. Mindst 10 infanteribrigader skal moderniseres og får betydeligt bedre ildkraft og mobilitet, medens de øvrige infanteribrigader får uforandret udrustning. De 4 Norlandsbrigader opretholdes og moderniseres. Panserbrigaderne nedskæres fra 5 til 4.

I flåden skal der ske en overgang til lettere enheder, så jagere og fregatter udgår. Enhederne skal udrustes med missiler. Et 3. minefartøj skal bygges. Antallet af undervandsbåde nedskæres fra 17 til 14, selvom undervandsbåde af NÄCKEN-klassen indgår. I forslaget indgår også udvikling af en endnu mere moderne undervandsbåd - A 17.

I flyvevåbnet indledes skiftet af jager-eskadrillerne fra J 35 Draken til JA 37 Viggen. Kvaliteten stiger, men antallet af divisioner mindskes. Med hensyn til fremtidige fly-anskaffelser nedsætter regeringen en særlig kommission, som skal belyse og vurdere flere muligheder, bl.a. det lette angrebsfly B3LA. Endelig beslutning herom træffes til efteråret.

Forsvarsministeren fremhæver, at udvikling af missiler i Sverige er ønskelig. Der afsættes midler til udvikling af et jager-missil. De værnepligtiges forhold og uddannelsestider bliver i princippet uforandret.

Direktør for Karlskrona-værftet Lars-Inge Holster beklager, at det ikke lykkedes at få lagt de 9 minestrygere af armeret plastic tidligere. Denne ordre, der ville give arbejde til 150 mand i 6 år, havde værftet stort behov for nu. Som statsligt værft

havde vi ventet denne støtte, men forsvarsministeriet meddeler os, at pengene ikke kunne skaffes. Nu må vi nøjes med ÄLVSNABBENS afløser, som giver os grundbelægning på smede- og svejsersiden. Det antydes, at forsvarsministeren vil forsøge at skaffe penge til minestrygerne uden for sit departement. Det håber vi lykkes.

(MST)

Indland kort

Marineforeningen for Køge og Omegn oplyser, at Køge kommune skal adoptere torpedobåden HUITFELDT. Marinestaben har foreløbig oplyst, at båden først ventes operationsklar september/oktober og således ikke kan adopteres på 300 årsdagen for Slaget i Køge Bugt den 1. juli, hvad foreningen havde håbet.

Orlogspræsterne var samlet til møde på Holmen den 1. marts. De mødes igen med flyverpræsterne til kursus på Søværnets Eksercerskole i Auderød i dagene 15.-17. august.

Den franske forsvarschef, general G.Mery, besøgte Danmark i dagene 22.-25. marts. Besøget omfattede bl.a. sejlads med fre-gatten PEDER SKRAM, der under forlægning fra Hundested til Grenå viste øvelser i Kattegat. Ved frokosten om bord var chefen for Søværnets operative Kommando vært. Generalen var ledsaget af forsvarschefen og chefen for flyvevåbnet.

Flådestation Frederikshavn holdt kontaktmøde den 16. marts. De ca. 50 gæster fik en orientering om torpedobådsvåbnet og en sejltur med BILLE, før de samledes til frokosten.

Flådestation Korsør holdt årligt kontaktmøde den 23. marts, Sundets Marinedistrikt og Stevnsfort den 28. marts.

Udland kort

Canadian Vickers har indledt moderniseringen af 4 destroyere, nemlig NIPIGON (ANNAPOLIS-klassen) samt SKEENA, OTTAWA og FRASER (ST.LAURENCE-klassen). Det koster 13,6 mio.dollars, og arbejdet skal være afsluttet inden 1. april næste år. Skibene er op imod en snes år.

Den svenske torpedobåd STRÖMSTAD har for første gang besøgt sin navneby, hvor kommunen arrangerede fest. Men samtlige piger, man inviterede, sagde nej - "tror man, vi er call girls", sagde de til lokale aviser. Problemet har flåden mødt i andre byer. Strömstad kommune vil næste gang annoncere efter festdeltagere.

Israels værftsindustri har udarbejdet et projekt på et missil-fartøj med følgende data: 850 t, 76 x 9,3 x 2,9 m, max.-fart 42 knob, gasturbiner, GABRIEL-missiler, 45 mands besætning. Det er usandsynligt, at flåden vil være interesseret i dette beskæftigelses-projekt, da man er særdeles tilfreds med de kun halvt så store både af RESHEF-klassen.

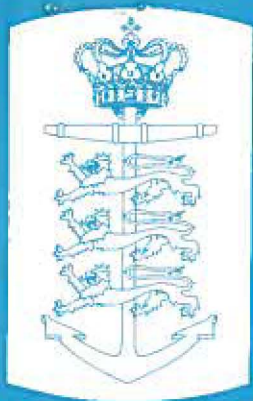
Den 6. fregat af AMAZONE-klassen - ALACRITY - til den engelske flåde er på søprøver og ventes afleveret om et par måneder. Færdiggørelsen af de sidste 2 enheder, ARDENT og AVENGER, er blevet forsinket på grund af våbentekniske problemer. Afleveringen er udskudt et halvt år til næste sommer.

Bangla Desh har overtaget den engelske fregat LLANDAFF, der har fået navnet UMAR FAROOQ. Data: Søsat 1955, 2.170 t, 97,5 x 12,2 x 4,7, 24 knob. 237 mands besætning.

Den norske regering har foreslået Stortinget at give en tillægsbevilling på 50 mio.n.kr. til den nye kystvagt, så totalbevillingen i år kommer op på 110 mio.kr. Tillægsbevillingen går til ekstra lejeudgifter og drift af fartøjer. Stortinget har i øvrigt godkendt, at der bruges 68 mio.kr. til Norges andel af NATOs fælles-finansierede anlægsprogram.

Et hold dykkere fra den engelske flåde dykker for tiden ned til vraget af en portugisisk fregat, der sank ud for Fort Jesus i Mombassa i 1697. De dykker efter opfordring fra Kenyas Museum og med tilladelse fra Royal Navy, der ser opgaven som avanceret undervandstræning for kommende ledere af lignende ekspeditioner.

F. Heisterberg-Andersen
F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

Nr. 14/77
15 APR 77

SØVÆRNS- ORIENTERING

Ankomst til Malmø

Skoledelingen i vinterhalvåret

I begyndelsen af oktober 1976 modtog skoledelingen, bestående af MØEN og TRITON, 57 konstabelelever og 36 sergentelever, heraf 1 kvindelig. Denne har dog ikke fulgt den søgående uddannelse, men har gennemgået en særlig tilrettelagt undervisning ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn.

Eleverne har gennemført en grundlæggende uddannelse til søs med et godt resultat. I begyndelsen af januar afgik 54 konstabel-

elever til Søværnets Konstabelskole, og i slutningen af februar afgik 29 sergentelever til Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole. Herudover har vagtchefselever, kadetter af A-linien og sekondløjtnanter af B-linien gennemgået vagtchefskursus II og III i begge enheder.

Togtet bragte skoledelingen rundt i danske farvande og Østersøen for primært at tilgodese uddannelsen af vagtchefselever fra Søværnets Officersskole.

Under togtet er aflagt uofficielt besøg i Oslo, Malmø og Lübeck. Malmø-besøget, hvori også Søværnets Tamburkorps deltog, skal især fremhæves. Skoledelingen var under besøget blevet forøget med Direktoratet for Søfartsuddannelsens øvelsesskib HANS CHRISTIAN ANDERSEN. Da de tre enheder ankom til Malmø red, hilstes de velkommen af den danske generalkonsul E. Philip Sørensen, der om bord i MØEN modtoges med personlig salut og skansevagts-honnør.

For at fejre, at dette var det første egentlige danske flådebesøg i Malmø siden 1914, hilstes formationen ved ydermolerne af Malmø Havns bugserbåde med vandkanoner, og derefter gik det omfattende program slag i slag. Fra generalkonsulen, byen og den svenske marines side var der lagt et righoldigt program med sportsskampe, rundvisninger, frokoster og middage, hvori alt personel deltog. Her skabtes og videreudvikledes mange venskabelige bånd ikke mindst til den svenske skoledeling, der med jageren GÅSTRICKLAND, 3 minestrygere og 2 patruljebåde aflagde besøg samtidig.

Det var et udbytterigt møde, der her fandt sted mellem de to skoledelinger, mellem den militære og civile søfartsuddannelse ikke mindst takket være tilstedeværelsen af HANS CHRISTIAN ANDERSEN og besøg fra navigationsskolen i Malmø.

For tiden gennemfører MØEN sin periodiske dokning ved Orlogsværftet, og TRITON uddanner 36 nye konstabelelever samt vagtchefselever til medio maj.

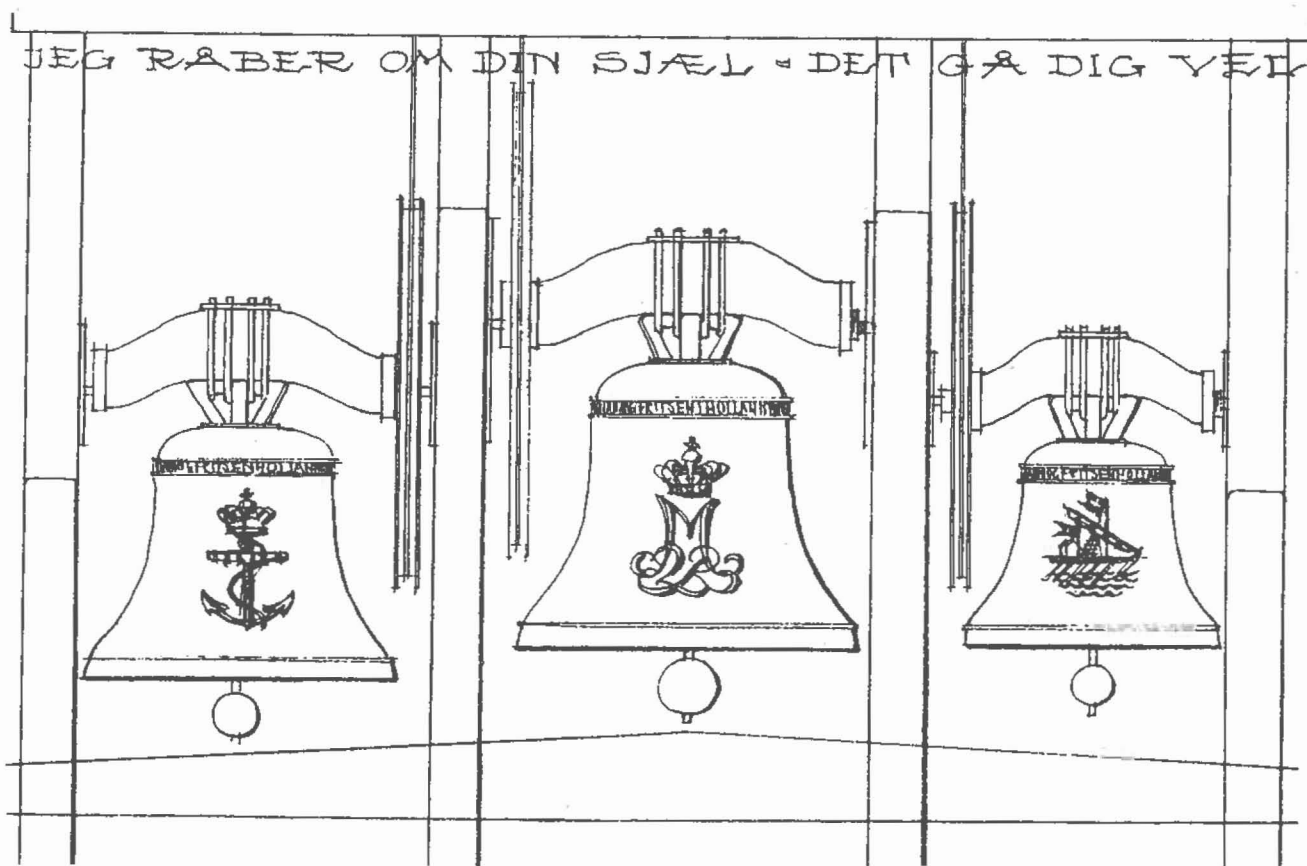
31. maj starter det egentlige sommertogt, efter at hovedparten af kadetkorpset er kommet om bord. TRITON er da udgået af skoledelingen for periodisk dokning og erstattes af VILSUND og ULVSUND samt THYRA og SVANEN.

(SDL)

Nye klokker til Holmens Kirke

Nye klokker til Holmens Kirke er under støbning i Holland. Det er en langvarig og vanskelig proces, som kan trække i langdrag, men i løbet af et årstid forventes de færdige til aflevering.

Menighedsrådet har i mange år arbejdet på at få nye klokker. Det har været et omfattende og besværligt arbejde, fordi kvalitetskravet fra de tilsynsførende og bevilgende myndigheder med rette har været meget stort. Baggrunden har været, at de eksisterende to klokker musikalsk set er underlødige og teknisk set i en sådan stand, at omfattende reparationer var nødvendige. Man har derfor valgt fornyelse fremfor kostbar reparation.

Arbejdet på Holmens Kirke indledtes i februar 1619, og i september opsattes klokkestolen, hvori ophængtes to klokker støbt 1610 og 1619. Nu er kun den yngste tilbage. Den bærer indskriften: "Hartwic Cwellich Meier gos mig Anno 1619". Kirkens anden klokke er meget yngre. Den bærer indskriften: "Skjænket til Holmens Kirke i Aaret 1875. Gud Fader, Søn og Helligaand til Lov og

Tak", og på den anden side: "Vor Herre Jesu Christi Naade og Guds Kjærlighed og den Helligaands Samfund være med Eder".

Overarkitekt Holger Sørensen har udarbejdet forslag til de nye klokker og klokkestolskonstruktion. Det har været teknisk spændende at finde frem til en løsning, hvorved klokkerne efter gammelt mønster er udført med kroner til ophængning i træbom - og at få klokkestolen af træ isoleret fra tårnets underlag, så rystelser ikke forplanter sig ned i kirkehvelvingens tømmerbuer.

Klokkerne kommer til at veje 320, 220 og 132 kg. De stemmes i tonerne H,Cis og E. Disse toner er valgt af hensyn til det harmoniske samspil med Københavns øvrige kirkeklokker. I klokker-nes overkant vil der komme til at stå: "Jeg er støbt til Holmens Kirke År 1976 af Petit og Fritsen i Holland". Det er en gammel skik, at kirkeklokker udsmykkes med relieffer og inskriptioner. Det fastholdes i de nye. Den største klokke, der bærer navnet Bremerholms Klokke, smykkes med Dronning Margrethes monogram. Den anden klokke bærer navnet Søværnets Klokke og smykkes med søværnets anker. Den mindste klokke hedder Gammelholms Klokke og smykkes med kirkens segl.

På klokkerne støbes også en inskription, et digt skrevet af Ole Sarvig. På Bremerholms Klokke "Jeg råber om din sjæl, det gå dig vel", på Gammelholms Klokke "Din by, din havn, dit savn - har navn" og på Søværnets Klokke "På hav og jord, runger mit ord". Menighedsrådet overdrog opgaven til en digter, fordi man ønskede at få en nutidig inskription på de nye klokker.

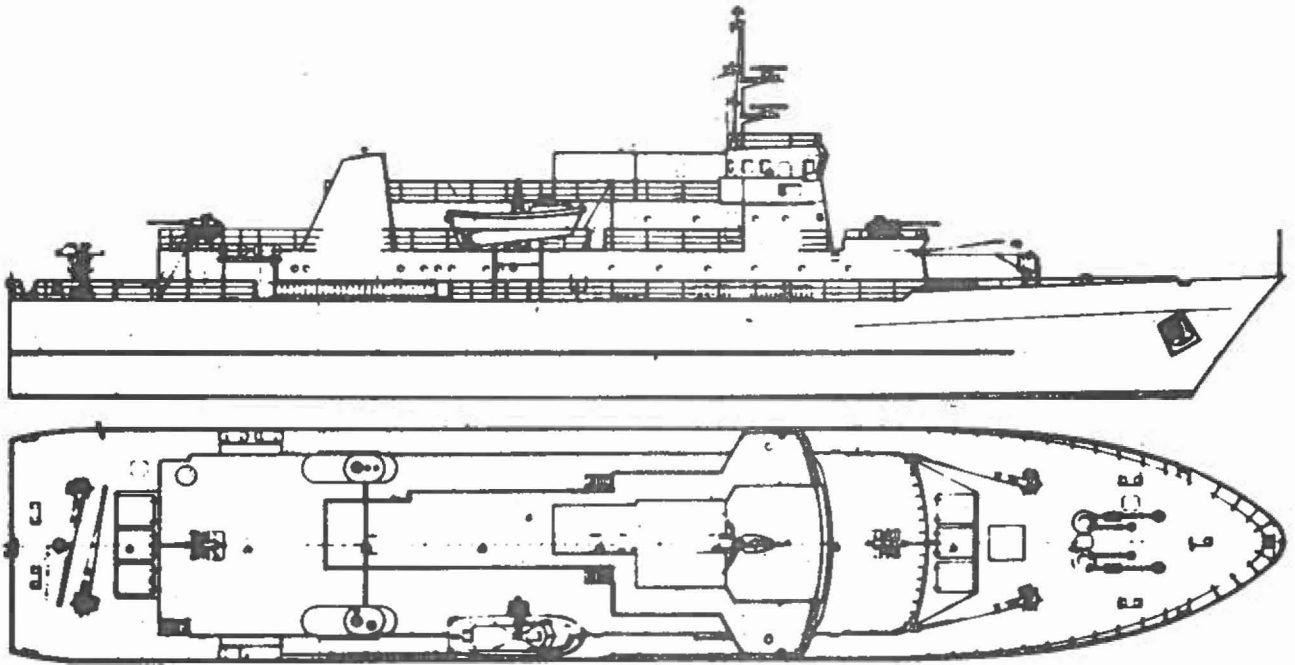
Samtidig med opsætningen af de nye klokker vil nyt tårnur og automatisk ringemaskine blive installeret.

(MST)

Norsk minelægger søsat

En ny norsk minelægger blev søsat den 18. marts fra Skaalurens Skibsbyggeri i Rosendal. Det er 23 år siden, at dette værft sidst leverede et fartøj til marinen - dengang var det en 144 fods minestryger af træ.

Den nye minelægger er den første af 2. Den har et displacement på 1.600 t, er 65 m lang, en max-fart på 15 knob og en be-

sætning på 50 mand. Den anden minelægger bygges hos Mjellem & Karlsen i Bergen, men de to værfter samarbejder om opgaven.

(MST)

Indland kort

Den 21. februar havde inspektionskutteren AGDLEK¹ været 1000 dage under kommando. I dette tidsrum har den udsejlet 52.750 sømil, og hovedmotoren har været i drift i 5.800 timer. Da man var på vej til fiskeriinspektion i Kap Farvel-området, måtte man nøjes med at fejre dagen med en morgenbitter i officersmessen.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har udsendt det 10. hæfte i serien "Forsvaret i samfundet". Titlen er "Sikkerhed og samarbejde i Europa", og emnet er Helsingfors-sikkerhedskonferencen, skrevet af ambassadør S.G.Mellbin, der var chef for den danske delegation.

Chefen for de amerikanske flådestyrker i Europa, admiral David H.Bagley, besøgte Chefen for Søværnet 31. marts og 1. april. Admiralen blev orienteret om søværnet og dets forhold samt aflagde besøg i en torpedobåd og en undervandsbåd.

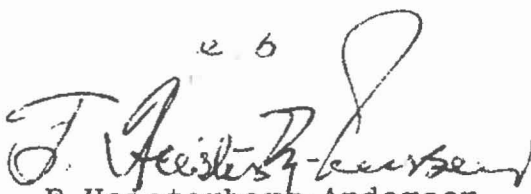
Udland kort

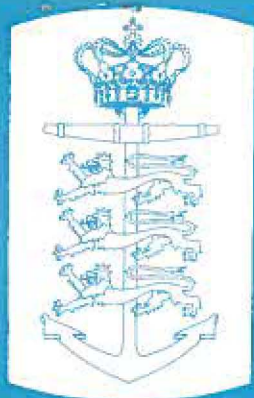
Den engelske undervandsbåd NARWHAL af PORPOISE-klassen er udgået af flådens tal. Data: Søsæt 1957, 1.610 t, 73,5 x 8,1 x 5,5 m, 12 knob o.v., 17 knob u.v., 71 mands besætning. Klassen talte 8 enheder søsat i perioden 1955-58.

Efter 7 måneders ombygning i Devonport er det britiske hangarskib HERMES på søprøver i sin nye rolle som anti-ubådsfartøj udstyret med Sea King helikoptere. Data: Søsæt 1953, 23.900 t, 198,1 x 27,4 x 8,8 m, 28 knob, 20 helikoptere, SEACAT-missiler, 980 mands besætning plus underbringelsesmuligheder for 750 soldater. Skibet blev sidst ombygget 1964-66 for 10 mio.pund.

Den britiske fregat PENELOPE har netop fuldført en række søprøver med SEAWOLF-missiler, der også har været prøveskudt i Woomera-området i Australien. Den amerikanske flåde studerer systemet med henblik på eventuel licensproduktion i USA.

Det franske Dubigeon-Normandie-værft har udarbejdet et projekt til en såkaldt "Kompakt Fregat", som man søger kunder til. Data: 1.800 t, 98 x 12 x 3,4 m, maskinsystem Codog, 2 Olympus gasturbiner, marchfart 18, topfart 34 knob, udholdenhed 15 døgn, EXOCET-missiler, 1 Alouette helikopter, 21 mands besætning. Fregatten kaldes foreløbig CF 98.

e b

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Det britiske forsvarsbudget 1977/78

Dette års "Statement on the Defence Estimates 1977" - i daglig tale kaldet "hvidbogen" - er en opfølgning af den tilsvarende redegørelse fra 1976. Redegørelsen indeholder ingen planer om radikale ændringer inden for det britiske forsvar.

Den britiske forsvarspolitik hviler fortsat på medlemskabet af NATO med styrker deployeret til Kanal- og det østatlantiske område, den europæiske centralregion, det britiske hovedland og den strategiske nukleare styrke.

På grund af offentlige besparelser blev forsvarsbudgettet for 1977/78 i juni 1976 reduceret med 100 mio. pund og i december med yderligere 100 mio. pund, medens budgettet for 1978/79 blev planlagt yderligere beskåret med 230 mio. pund. Efter disse reduktioner bliver forsvarsbudgettet for

1977/78: 5447 mio. pund

1978/79: 5403 mio. pund

alt i 1976 prisindex.

Det understreges i redegørelsen, at besparelserne alene finder sted af økonomiske grunde og intet har med afspænding at gøre.

I hvidbogen beklages den langsomme udvikling inden for SALT- og MBFR-forhandlingerne, og den sidste del af Helsingfors-aftalerne vedrørende gensidig orientering om større øvelser hilses med tilfredshed.

Det understreges i redegørelsen, at selv om Warszawapagtlandene officielt taler om afspænding, sker der dog til stadighed en udvidelse af de militære styrker. Det antages, at Sovjetunionens forsvarsbudget vokser med 5 % om året, og det vurderes, at forsvarsudgifterne i USSR udgør 11-12 % af bruttonationalproduktet.

NATO betragtes ikke alene som en militær organisation, men det noteres, at organisationen også har en betydelig rolle i forbindelse med afspænding i verden.

For at understrege NATO-landenes forsvarsvilje er det nødvendigt, at organisationen råder over såvel konventionelle styrker som taktiske og strategiske nukleare styrker for at kunne imødegå en trussel på ethvert niveau.

I det østlige Atlanterhav og i Kanal-området er det britiske bidrag til NATO på ca. 100 skibe og 26 eskadriller RN eller RAF fly. Såvel skibe som fly er primært beregnet til anti-ubådsoperationer, men er også i stand til at bekæmpe enhver anden form for maritim trussel. I Centralregionen består det britiske bidrag af 55.000 mand i Rhin-hæren og en taktisk luftstyrke på 12 eskadriller.

England bidrager endvidere til ACE Mobile Force og SACEUR strategiske luftreserver samt stiller United Kingdom Mobile Force (UKMF) land- og luftstyrker til rådighed for brug i den centrale eller nordlige region samt eventuelt i Nordøstitalien. Endelig rådes over et RM-kommando med skibe og helikoptere specielt til brug i Nordregionen. Herudover findes styrker til rådighed for forsvar af eget territorium. For denne del af Royal Navy findes følgende opgaveformulering:

"The main task of the Royal Navy is to counter the threat to the United Kingdom's security from Soviet naval forces keeping open the POLARIS-deployment routes and acting against the mining threat to the approaches to the re-inforcement and re-supply ports."

De britiske styrker består i alt af 343.000 mand med en reserve på 250.000 mand. Hertil kommer 279.000 civilt ansatte.

I 1976 udgjorde de britiske forsvarsudgifter 5,1 % af bruttonationalproduktet, tilsvarende tal for USA var 5,9 %, for Tyskland 4,2 % og for Frankrig 3,8 %.

For så vidt angår anskaffelse af nyt materiel indeholder redøgørelsen en varm anbefaling af det europæiske samarbejde i European Planning Group, idet det understreges, at de enkelte lande af økonomiske grunde ikke i fremtiden magter alene at gennemføre udvikling og produktion af nyt materiel.

En management-undersøgelse af det britiske forsvarsministerium synes at vise behov for et fællesværns præget ministerium,

idet man dog fortsat ønsker at holde visse funktioner adskilt
værnsvis, selv på et ministerieniveau.

Der er ikke anført væsentlige ændringer vedrørende anvendelsen af Royal Navy-enheder. I øjeblikket er, som nævnt, 1 kommandogruppe RM udrustet og trænet til arktisk krigsførelse, men fra april 1979 vil yderligere 1 kommandogruppe med et taktisk brigadehovedkvarter blive uddannet og trænet til denne form for krigsførelse. Kommandostyrken, der i øjeblikket er udrustet med 1 helikopter-eskadrille, vil til den tid blive udrustet med 2.

Hærdelen af UK MF vil blive reduceret til 1 Field Force (nærmest svarende til en brigade) med faglige enheder af en sådan størrelse, at enheden kan kæmpe selvstændigt. Enheden vil have en begrænset faldskærmskapacitet. Ændringen vil finde sted fra april 1978, og styrken betegnes 6. Field Force.

I afsnittet vedrørende materiel er der redegjort for nykonstruktionerne til Royal Navy.

- Atomfremdrevne ubåde. HMS SUPERB - den 9. atomubåd og den 3. af SWIFTSURE-klassen - er indgået i flådens tal, og yderligere 3 af denne klasse er under konstruktion. En ny og forbedret type forventes bestilt i 1977.
- Anti-ubåds krydsere. HMS INVINCIBLE forventes søsat i maj, og bygning af nr. 2, HMS ILLUSTRIOUS, er iværksat.
- Destroyere. De to første type 42 Guided Missile Destroyere er nu i tjeneste, og HMS NEWCASTLE forventes i tjeneste i 1977. Yderligere 5 skibe er under konstruktion, og yderligere bestillinger af denne klasse forventes den kommende tid.
- Fregatter. 4 type 21-fregatter er i tjeneste, og yderligere 3 forventes at tilgå i 1977. Den første fregattype 22 er søsat, og yderligere 2 er under konstruktion. Bestilling af yderligere 1 af denne type er planlagt i år.
- Ministrygere. Det første skib af glasforstærket plastic (HMS BRECON) er under konstruktion, den anden forventes bestilt om kort tid, og det er planen at bygge flere af denne type.
- Søgående patruljefartøjer. 2 skibe af ISLAND-klassen er indgået i tjeneste, og yderligere 3 forventes at tilgå i år.

Royal Navy LYNX-helikopter forventes operativ primo 1978 og forventes at afløse WASP i Royal Navy's skibe. LYNX påregnes i begyndelsen af 1980'erne forsynet med anti-skibs-missilet SEA SKUA.

Rekruttering af personel til Royal Navy har været tilfredsstillende i 1976. Der er dog fortsat mangel på officerer inden for visse specialer.

De organisatoriske ændringer i hæren - indførelse af Field Forces - skulle efter det foreliggende ikke betyde reduktion i enhedernes kampkraft, snarere tværtimod. For søværnets og flyvevåbnets vedkommende er der ingen væsentlige ændringer. Redegørelsen må derfor generelt siges at være en opfølgning af den tilsvarende redegørelse fra sidste år.

(MST)

Nyt fyrafmærkningssystem indføres trinvis

Fra 15. april bliver navigatører konfronteret med et nyt afmærkningssystem i den mest trafikerede del af Den engelske Kanal incl. Doverstrædet. Det er første trin i et internationalt oplæg mod en global ensartethed, som her gennemføres, og verdens navigatører er underrettet på forskriftmæssig måde bl.a. gennem publikationen Notice to Mariners, som udgives af British Admiralty, og den tilsvarende danske publikation Efterretninger for Søfarende.

De ændringer, som nu gennemføres i den østlige del af Den engelske Kanal, udvides i 1978 til at omfatte Nordsoen, i 1979 den vestlige del af Den engelske Kanal, i 1980 til at omfatte resterende danske farvande samt den norske kyststrækning og slutte- ligen i 1981 den østligste del af Østersøen, alt i henhold til et tidsskema, som den internationale fyrvæsens organisation har fastlagt.

Baggrunden for ændringerne er, at der er mere end 30 forskellige farvandsafmærkningssystemer i brug spredt ud over verden. En del af disse står i direkte modstrid med hinanden. Sådanne forhold kan specielt være forvirrende om natten, når navigatørerne helt uventet bliver konfronteret med fyrbelysninger, hvis betydning de ikke kender. Usikkerhed som følge heraf kan være særlig farlig, når det uidentificerede lys markerer en ny og i kortet endnu ikke nedfældet fare, eksempelvis et nyt vrug. En urigtig fortolkning kan her føre til helt katastrofale afgørelser, noget vi bl.a. erfarede i Den engelske Kanal, da TEXACO, CARIBIAN og BRANDENBURG grundstødte med tab af mange menneskeliv i 1970.

Der hersker stor uenighed om, hvilket princip der skal benyttes ved udlægningen af mærker. De fleste lande har adopteret lateral-systemet, hvor mærkerne indikerer bagbord og styrbord side i overensstemmelse med en defineret hovedretning. Andre lan-

de har foretrukket kardinal-systemet, hvor farerne er afmærkede med et eller flere sømærker udlagt efter kompaskvadranterne for at indikere, hvor faren ligger i forhold til afmærkningen. Det sidstnævnte system er specielt anvendeligt i åben sø, hvor den laterale hovedretning for afmærkningen ikke er indlysende.

Uenigheden om valg af systemer har bl.a. ført til, at store dele af Nord- og Sydamerika samt en del andre lande ved Stillehavet benytter rødt-til-styrbord-reglen i modsætning til det europæiske rødt-til-bagbord i et rent lateralt afmærkningssystem.

Denne utilfredsstillende situation har været velkendt for det internationale fyrvæsens organisation, IALA, som allerede i 1965 nedsatte en teknisk komite for at studere problemet og fremkomme med en løsning.

Det system, som nu bliver bragt i anvendelse, er en kombination af kardinal- og lateralafmærkningssystemerne. Hovedprincippet er, at alle afmærkningstyper kan blive brugt i en kombination. Den søfarende kan helt enkelt afgøre, om et mærke er lateralt, kardinalt eller andet ved let identificerbare karakteristikker. Kardinalmærkerne er lette at skelne om dagen med deres dobbelte, kegleformede topmærker samt sorte og gule farver og om natten ved deres udprægede hurtigblinkende lys.

I den ny afmærkning er der yderligere to mærker til hjælp for navigationen. De har begge hvidt lys med en særegen karakter, som ikke er til at forveksle med andre karakterer. Det ene mærke placeres på fritliggende grunde eller lignende farer, som er sejlbare hele vejen rundt. Det andet er midtfarvandsafmærkning, som angiver, at der er sejlbart farvand hele vejen rundt mærket og markerer således ingen farer.

Imidlertid er det ikke lykkedes at lave ét verdensomspændende system, idet det amerikanske kontinent og dele af Asien fastholder et system, der er baseret alene på lateralafmærkning.

Samtlige søværnets navigatører vil få tilsendt beskrivelse af det nye system.

(MST)

Sergenten i erhvervslivet

Omkring 1000 unge mænd får hvert år en leder-uddannelse som led i aftjeningen af deres værnepligt. Det er dem, der bliver udtaget til tjeneste som sergenter i de tre værn.

Det civile erhvervsliv udnytter ikke i tilstrækkelig grad den gruppe af unge, der er trænet i at lede andre, mener de værnepligtige sergenter. Derfor udsendte deres forretningsudvalg i begyndelsen af måneden en brochure til alle større virksomheder i landet.

I brochuren fortælles om de krav, der stilles til den unge mand, der gennemfører sergent-uddannelsen, og virksomhederne opfordres til at beskæftige sergenter, når de har aftjent deres værnepligt.

Værnepligtige, der udtages til tjeneste som befalingsmænd, har 18 måneders værnepligt imod de normale 9 måneder. I en del af disse måneder gennemgår sergenteleverne en teoretisk uddannelse i forskellige former for lederskab og pædagogik. Desuden gennemføres naturligvis en instruktion i militære forhold. Hele uddannelsen varer omkring 1000 timer. Herefter arbejder sergenterne med de menige i mindre grupper i ca. 10 måneder og indhenter her praktiske erfaringer, som de mener kan komme dem til gode i det civile liv.

Sergenternes forretningsudvalg, der står bag initiativet til at informere erhvervsvirksomhederne, understreger, at det ikke forventer, at en hjemsendt sergent nødvendigvis får en lederstilling, men at han har gode forudsætninger for at gøre sig gældende på poster, hvor samarbejdet med andre er afgørende.

Brochuren kan erhverves ved henvendelse til Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

(MST)

Forureningen i Østersøen

Hovedstaden i den Estiske Sovjetrepublik, Tallin, har i marts måned været hjemsted for en international udstilling af havforskningsinstrumenter. Udstillingen, som havde deltagelse af 30 udenlandske firmaer, var arrangeret i forbindelse med det internationale arbejde med henblik på at bekæmpe forureningen i Østersøen.

Der vistest på udstillingen bl.a. instrumenter til opsamling af alge- og planktonprøver og til måling af strømforholdene og forureningsgraden i vandet.

Udstillingskomiteens formand oplyser, at der i forbindelse med udstillingen blev taget skridt til udarbejdelse af videregå-

ende samarbejdsplaner for forureningsbekæmpelsen.

Sovjetiske havforsknings-skibe vil til september deltage i en serie internationale undersøgelser i Østersøen.

(MST)

Bermuda-trekanten skal udforskes

Ni sovjetiske skibe vil deltage i det fælles sovjetisk-amerikanske forskningseksperiment, Polimode, som indledes i juni måned i farvandene omkring Bermuda-øerne, oplyser man i Det sovjetiske Videnskabsakademis Oceanologiske Institut.

Under et tidligere gennemført sovjetisk eksperiment, Polygon-70, i Atlanterhavet konstateredes vældige hvirveldannelser på omkring 100 km i diameter, som mindede stærkt om atmosfæriske cykloner. Hvirvlerne kunne påvises at strække sig flere tusinde meter i dybden. Tilsvarende iagttagelser er gjort af amerikanske forskere, og på grundlag af de samstemmende observationer opstod den tanke, at der burde foretages mere detaljerede undersøgelser af hvirvelfænomenerne i en ny, fælles ekspedition, som så har fået betegnelsen Polimode. Eksperterne mener, at det sovjetisk-amerikanske eksperiment vil give materiale til beregning af forudsigelse af vekselvirkningen mellem hav og atmosfære, et forhold, der i høj grad er med til at bestemme vejrudviklingen over store dele af kloden.

(MST)

Indland kort

Tirsdag den 29. marts afholdtes på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole et kontaktarrangement for elever på Statens Søfartsskole i Frederikshavn med emnet "Sessionsbehandling og værnepligtsuddannelse i Søværnet". Aftenen sluttede med forevisning af filmen "Identifikation 1753".

I forbindelse med oceanografisk arbejde i Nordatlanten anløb det russiske havundersøgelsesskib SEJMEN DEZHNEV Thorshavn 5.-9. april.

Skibet er på 3000 tons, 90 meter langt og har en besætning på i alt 80 mand.

Tirsdag den 5. april afholdtes på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole et kontaktarrangement med deltagelse af repræsentanter fra byen Frederikshavn.

Som hovedpunkt i arrangementet indgik en orientering om Søværnets Flyvetjeneste, efterfulgt af en demonstration af en Alouette III helikopter på skolens idrætsplads.

Den 1. maj indføres for første gang i søværnet en ordning, hvor rapporter fra tjenestestederne til den centrale personelforvaltning overføres direkte til EDB.

Det drejer sig om en ikke ubetydelig mængde af sygefraværs- meldinger for det militære personel, som nu takket været den moderne teknik kan registreres på en hurtigere og mere sikker måde end hidtil.

Udland kort

Det norske "Statens Forurensningstilsyn" har indgået kontrakt om bygning af 4 "oljevernfarstøjer" til bekæmpelse af olieforurening langs de norske kyster. Kontraktsummen er godt 17 mio. norske kroner. Farstøjerne er udviklet i samarbejde med Normaritim A/S. De bygges i stål og får en længde på ca. 90 fod.

Den norske Kystvakt oprettedes den 1. april. Kystvaktinspektøren, kommandør N.A.Tiltnes, anser det for vigtigt, at forsvaret har fået driften af Kystvakten som opgave. Den generelle opgave vil være hævde af norsk suverænitet inden for 200 sø-mile grænsen, herunder specielt fiskeriinspektion, tilsyn og overvågelse af videnskabelige kontinentalsokkelundersøgelser samt miljøbeskyttelsesforanstaltninger.

Kystvakten disponerer for tiden over 6 farstøjer. Målsætningen er imidlertid 10 større skibe suppleret af et mindre antal lejede farstøjer.

En 11 dogn lang eftersøgning af en mulig ukendt ubåd i Tysfjorden i Nordnorge afsluttedes 5. april. Eftersøgningen endte resultatløs.

Over 37 % af maskinofficererne i den svenske handelsflåde er formelt set ukvalificerede til deres stilling, oplyser den svenske rederiforening.

Blandt dæksofficererne er situationen bedre, idet "kun" 15,5 % er formelt ukvalificerede.

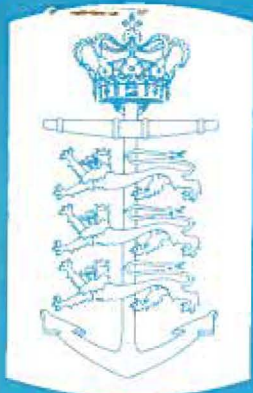
På trods af de noget alarmerende tal viser undersøgelsen, at forholdet er bedret gennem de senere år.

Et nyt søkort er udgivet af det engelske søkortarkiv The Hydrographer of the Navy. Søkortet - nr. Q 6155 - viser beliggenheden af olie- og gasfundene i det nordvestlige Europas kontinentalsokkel samt placeringen af olierørledningerne, off-shore-forsyningsstederne og redningskoordinationscentrene.

Kortet er specielt beregnet for dem, der direkte er involveret i udnyttelsen af kontinentalsoklen, men udgiveren vurderer, at også andre kan have nytte af det.

Den 77 årige pensionerede amerikanske admiral Hyaman Rickover har anbefalet Senatets militære underudvalg at forbedre flådens effektivitet ved i løbet af de kommende år at afskedige halvdelen af de nuværende 65 amerikanske admiraler og ikke erstatte dem med andre. Under den anden verdenskrig havde den amerikanske flåde knapt halvt så mange admiraler.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Den kommende forsvarschef

Ny forsvarschef

Det danske forsvar får ny chef den 1. maj. General Knud Jørgensen afløser general Otto Blixenkron-Møller, der efter at være fyldt 65 år i april er faldet for aldersgrænsen.

General Jørgensen, som er 57 år, begyndte sin militære løbebane i hæren, hvor han efter gennemgang af Hærens Officersskole i 1942 blev udnævnt til premierløjtnant i Ingeniørtropperne. I 1946 blev han optaget på Flyveskolen, og efter endt uddannelse kom han til det daværende Hærens Flyvertropper. Herfra blev han

overført til Flyvevåbnet, da dette blev oprettet i 1950.

Generalen har haft en alsidig tjeneste i såvel Danmark som udlandet. Allerede i 1949 deltog han i et kursus for instruktører i våben- og lufttaktik ved det svenske flyvevåben, og i 1955-56 var han på stabskursus ved det norske flyvevåben. Efter tjeneste ved Flyvertaktisk Kommando 1956-58 blev han chef for flyvestation Skrydstrup. Han var på det tidspunkt oberstløjtnant, men allerede året efter kom udnævnelsen til oberst.

1960-65 var han chef for Flyverstabens Operationsafdeling, 1965-68 Air Defence Deputy ved HQ AFNORTH i Norge og 1968-70 chef for Logistik- og Administrationsafdelingen ved HQ BALTAP. I 1970 blev han Stabschef ved Chefen for Flyvevåbnet og i 1972 Chef for Forsvarsstaben med grad af generalløjtnant.

(MST)

Chefen for Søværnets Materielkommandos Samarbejdsudvalg

I forbindelse med de ændrede underlæggelsesforhold for de tre flådestationer og Orlogsværftet bestemte Forsvarsministeriet, at de lokale samarbejdsudvalg fortsat skulle bestå, men at samarbejdsordningen skulle udvides ved oprettelse af et koordinerende samarbejdsudvalg for Chefen for Søværnets Materielkommandos samlede ansvarsområde.

Dette nye samarbejdsudvalg kan nu se tilbage på et virksomt halvår. Det holdt konstituerende møde den 27. september 1976 og valgte at betegne sig CHEFEN FOR SØVÆRNETS MATERIELKOMMANDOS SAMARBEJDSUDVALG. Der nedsattes desuden et underudvalg til udarbejdelse af forslag til forretningsorden, og forslaget behandlede og vedtoges på næste møde den 30. november 1976. Forretningsordenen fastslår, at udvalget virker i henhold til samarbejds-cirkulæret med de af Forsvarsministeriet i Kundgørelse for Forsvaret B.12-1972 dertil knyttede bemærkninger.

Samarbejdsudvalget tæller 18 medlemmer - 9 fra ledelsen og 9 repræsenterende personelorganisationerne, men herudover er der åbnet adgang for personel til pligtig tjeneste til at besætte to pladser. Denne mulighed er dog indtil nu ikke blevet benyttet.

Sekretariatsfunktionerne sorterer direkte under Chefen for Søværnets Materielkommando og varetages af to sekretærer - en udpeget af ledelsen og en udpeget af organisationerne.

Endvidere har personelorganisationerne dannet et kontaktudvalg til samarbejdsudvalget.

Indtil nu har udvalget afholdt 4 møder, og der er nedsat 1 stående underudvalg samt 3 ad hoc-udvalg. Førstnævnte består af 2 medlemmer fra personelsiden og har til opgave at drøfte SMK-bestemmelser og lign. med ledelsen inden udsendelsen, idet dog bestemmelser af hastende karakter kan udsendes umiddelbart. Et udvalg arbejder med tilrettelæggelse af en virksomhedskonference i anledning af sammenlægningen af Orlogsværftet og Søværnets Materielkommandos værksteder, og et andet er i færd med at udarbejde forslag til foranstaltninger til arbejdstidens effektive udnyttelse på tjenestesteder inden for Holmens område. Derudover har samarbejdsudvalget udpeget 2 personelrepræsentanter som medlemmer af Arbejdsgruppen til undersøgelse af Ekvipagefunktioner.

Samarbejdsudvalgsmøderne har hidtil været afholdt i Søværnets Materielkommandos hovedbygning på Holmen, men næste møde vil blive afholdt på Flådestation Frederikshavn, idet det er hensigten lejlighedsvis at mødes på de forskellige tjenestesteder. Derigennem håber man at kunne få større forståelse for de lokale problemer og styrke sammenholdet.

Ifølge forretningsordenen ledes samarbejdsudvalgsmøderne på skift af formand og næstformand, et udtryk for at man er indstillet på nytænkning.

Det er ikke samarbejdsudvalgets opgave at begrænse eller søge at overflødiggøre de lokale samarbejdsudvalgs virksomhed. Forretningsordenen siger udtrykkeligt, at en sag, der vedrører et enkelt tjenestested inden for Chefen for Søværnets Materielkommandos ansvarsområde, ikke kan behandles, før den har været behandlet i det pågældende tjenestesteds samarbejdsudvalg, og at denne regel kun kan fraviges, hvis der i samarbejdsudvalget hersker enighed om, at formålet ubetinget nødvendiggør det.

Samarbejdsudvalgets sammensætning er meget repræsentativ i enhver henseende. De enkelte tjenestestedschefer er alle medlemmer, og ledelsen har sørget for repræsentation af lokale tekniske og forsyningsmæssige funktioner. Personelorganisationerne har også med stort held opnået en jævn fordeling af medlems- og suppleantpladserne mellem de forskellige organisationer, personalekategorier og tjenestesteder inden for de givne rammer. Dette sætter samarbejdsudvalget i stand til fra første færd at være et

forum for en grundig og forhåbentlig frugtbringende gensidig information.

(SMK)

LYNX-helikopter på besøg i søværnet

Under forlægning til Norge mellemlandede en helikopter fra Royal Navy den 17. april på Flyvestation Værløse.

Med helikopteren, der er det nyeste inden for helikoptere til anvendelse i orlogsskibe af fregatstørrelse, fulgte et hold repræsentanter for firmaet Westland Helicopters Limited, og disse benyttede sig af lejligheden til at præsentere helikopteren for det danske forsvar.

LYNX-helikopter

Præsentationen foregik mandag og tirsdag 18.-19. april i form af demonstrationer af helikopter og udstyr, bl.a. omfattende landinger på inspektionsskibet BESKYTTEREN i Sundet i overværelse af repræsentanter for Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og søværnet.

Helikopteren bemærker sig iblandt meget andet ved at have 2 motorer, et rotorsystem, der gør det muligt for den at flyve "på hovedet", et avanceret elektronisk navigations- og våbenkontroludstyr og - hvad der navnlig interesserer søværnet - ved at kunne starte og lande på inspektionsskibene samt være i disses hangarer.

(MST)

Fiskeriforskningen må intensiveres

Det vil være nødvendigt med en intensivering af de videnskabelige undersøgelser på dybt vand i det nordlige Atlanterhav, hvor der stadig er tale om overfiskning af torske- og kullerbestanden, mener færøske fiskeribiologer.

Alene sidste år blev der fanget 20.000 tons mere, end fiskeribiologerne anser for forsvarligt, oplyser de.

De færøske fiskeribiologer mener i øvrigt, at et fortsat og om muligt udvidet samarbejde inden for international hav- og fiskeriforskning i høj grad vil være formålstjenligt, ganske særlig efter at adskillige lande har udvidet deres nationale fiskerigrænse eller økonomiske zoner til 200 sømil.

Hidtil har man håndhævet et gensidighedsprincip, hvilket bl.a. har indebåret, at f.eks. islandske og britiske fiskeriundersøgelseskibe har fået særlig tilladelse til at drive fiskeri på forsøgsbasis inden for den færøske fiskerigrænse, medens færøske forskningsskibe samtidig har kunnet anstille undersøgelser i andre landes indre farvande.

Dette princip ønsker fiskeribiologerne opretholdt, og i samme omfang, fiskefangsterne må antages at blive forøget, må man også forudse, at antallet af de forsøg, det vil være nødvendigt at udføre, vil vokse.

Det betyder imidlertid en større arbejdsbyrde for forskningen og derfor også en nødvendig udvidelse af den stab af sagkynige, der skal forestå undersøgelsesarbejdet, fastslår de færøske fiskeribiologer.

(MST)

Uddannelse af konstabelelever til fartøjsførere

I januar kvartal har 36 konstabelelever været til uddannelse ved Søværnets Konstabelskole og specialskolerne.

Uddannelsen gennemførtes i henhold til "Plan for uddannelsen af konstabler i Søværnet", hvori indgår særlig fagplan for uddannelse til fartøjsførere.

Denne uddannelse har nu for første gang som en del af specialuddannelsen været givet til konstabelelever.

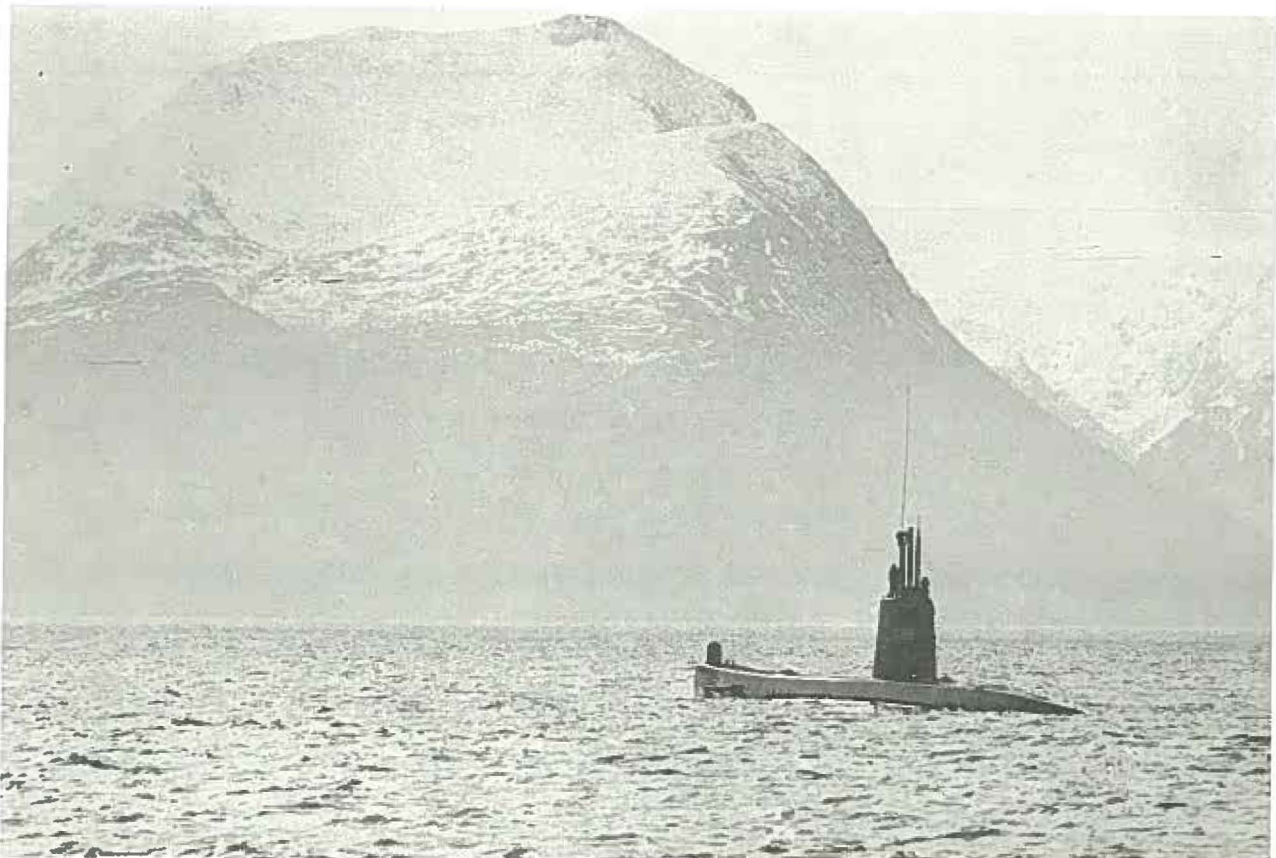
Fartøjsføreruddannelsen omfatter 65 lektioner og har til formål at udbygge uddannelsen i sømandskab, således at eleverne kan indgå i dækstjenesten.

6 konstabelelever har gennemført fartøjsføreruddannelsen med tilfredsstillende resultat og har modtaget bevis for "Dueltighedsprøve i sejlads med motorbåd", jf. Direktoratet for Søfartsuddannelsernes bekendtgørelse.

(SKS)

SPRINGERENs skydning med krigstorpedo

Ubåden SPRINGEREN var i perioden 17. marts til 1. april på skoletogt med 6 nye officerselever. Under togtet til Norge blev der foretaget fri opstigning i udslusningstanken i Haakonssvern

SPRINGEREN før skud

samt skydning med en krigstorpedo. Den 24. marts kl. 1100 affyrede SPRINGEREN en krigstorpedo mod et malet kors på øen Varaldsøy i Heisfjorden. Skydningen blev foretaget i periskopdybde med torpedoen indstillet til ligeløbsskud, 9 m dybde og distance 5000 m. Umiddelbart efter skud dykkede SPRINGEREN til sikker

dybde, 70 m, og ved detonationen var afstanden ca. 3000 m. Herefter dykkede SPRINGEREN ud, og det blev observeret, at halvdel af korset var sprængt bort. På overfladen blev skydningen overvåget af Chefen for Undervandsbådseskadren, der befandt sig om bord i en norsk torpedobåd.

(UBE)

Indland kort

I denne avisfattige tid bør det nævnes, at en dansk fiskekutter for 14 dage siden savnedes i området ud for Stavanger.

Det norske forsvar indledte en storstilet eftersøgning såvel til søs som i luften. Imidlertid endte eftersøgningen resultatløst, idet alene nogle redskaber og lign., der kunne identificeres som hørende til fiskekutteren HEIDI, blev observeret.

Eftersøgningen er nu indstillet, og det danske Sea Rescue Coordination Center, bag hvilket gemmer sig Søværnets operative Kommando, har sendt følgende signal til kollegaen i Stavanger:

"Er på baggrund af identifikationen af de fundne vragsdele enig i, at kutter HEIDI desværre må anses for forlist, og at yderligere eftersøgning vil være resultatløs.

Alle implicerede norske myndigheder takkes hermed for en meget omfattende og systematisk gennemført eftersøgningsindsats".

Kongeskibet DANNEBROG hejste kommando 25. april. Det officielle tog indledes 12. maj, hvor Hendes Majestæt Dronningen og Prins Henrik går om bord under udfoldelse af det traditionelle ceremoniel.

Der forestår i år kongeskibet togter i danske og øvrige nordiske farvande.

HMS FEARLESS aflægger uofficielt besøg i København i tiden 5. til 11. maj.

Chefen er Captain L.A.Bird. Besætningen er på 580 mand, der vil blive underholdt på sædvanlig vis under besøget.

Chefen for Søværnet aflægger genvisit hos First Sea Lord, Admiral Sir Terence Lewin i tiden 23. til 29. april.

Under opholdet vil Chefen for Søværnet bl.a. besøge søofficerer på så kendte uddannelsessteder som HMS VERNON, HMS DRYAD og HMS DOLPHIN.

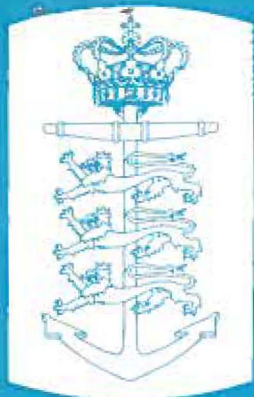
Udland kort

Den hollandske og tyske flåde overvejer anskaffelse af en ny type fregat F-122, i første omgang 6 stk., men det endelige mål er 12 til hver. Data: 3800 t, 130 x 14 x 6 m, topfart 30 knob, gasturbiner og dieselmotorer til krydsfart, 200 mands besætning. Skibene armeres med HARPOON- og SEA SPARROW-missiler såvel som med 76 mm OTO MELARE-kanoner. Armeringen består endvidere af AU-torpedoer, CHAFF-raketter og en helikopter.

E. B.

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Forsvarschefen modtager salut

Søværnets afsked med Forsvarschefen

Som naturligt er, har værnene og disses myndigheder ønsket på forskellig måde at medvirke ved den afgående forsvarschefs afsked med forsvaret.

På søværnets vegne tog Chefen for Søværnet afsked med general O.Blixenkroner-Møller ved en frokost om bord i fregatten PEDER SKRAM den 21. april. Generalen ankom kl. 1200 med motorbåd fra Toldboden til fregatten, der var fortøjet i bøje i Københavns Havn, og blev om bord modtaget af Chefen for Søværnet samt af

bl.a. øvrige hjemmeværende, i Danmark tjenstgørende søofficerer af admiralsklassen. Generalen blev hilst med søværnets traditionelle og farverige ceremoniel omfattende frontning ved motorbådens passage, faldrebshonnør, skansevagt samt en 17-skuds salut ved skiftet fra viceadmiralsflag til forsvarschefens kommando-flag.

Under frokosten gav Chefen for Søværnet udtryk for taknemlighed for den interesse, general Blixenkrone-Møller under sin tjeneste som forsvarschef har udvist for søværnets problemer og for den indsats til gavn for flådens materielle udvikling, som forsvarschefen har ydet.

Ved afgang fra PEDER SKRAM modtog generalen honnør som ved ankomsten.

(MST)

Søværnets Havariskoles 25 års jubilæum

Samtlige krigsførende mariner erfarede under 2. Verdenskrig, at en velorganiseret tjeneste om bord (Damage Control) til bekæmpelse af kampskader i høj grad kunne medvirke til at reducere tabet af menneskeliv og skibe. Disse erfaringer har andre mariner draget nytte af, og i alle mariner finder man i dag een eller anden form for organiseret Damage Control.

Herhjemme oprettedes således Søværnets Havaritjeneste (SHT) den 15. maj 1952. Underlagt Kystflåden skulle dens formål være gennem uddannelse og instruktion af personellet at forberede indførelsen af Havaritjeneste (Damage Control) i søværnets skibe.

Som det så ofte er tilfældet, når nye tanker og ideer søges indført i et bestående system, var også kårene for SHT i begyndelsen meget trange. SHT fik kontorer agter i kaserneskipet FYEN, der dengang lå fortøjet ved Elefanten. Teorilokaler låntes på Fjernkendingsskolen, og til praktisk undervisning i brandslukning blev der opstillet jernkar på Bradbænken. Det nødvendige materiel til Havaritjenesten blev anskaffet for midler fra Marshallhjælpen.

Det påregnedes på dette tidspunkt at uddanne ca. 900 militære og ca. 140 civile elever om året.

Røgen fra karrene på Bradbænken blev hurtigt en plage for store dele af Nyholm, ligesom øvelserne distraherede eleverne på de i nærheden liggende skoler. Derfor flyttedes i 1956 den teore-

tiske og praktiske uddannelse til Margretheholm, hvor barak Thor blev indrettet til teorilokaler, og brandkarrene blev opstillet på græsplænen i nærheden. Samtidig fik SHT sit første dækshus til brandslukningsøvelser. Det blev gjort transportabelt, da søværnet havde eksercerskoler i Nymindegab, hvor skibsbesætninger blev uddannet. Samtidig med flytningen til Margretheholm arbejdedes der med et projekt til opførelse af en skole, som skulle ligge på det areal, der var under opfyldning på nordsiden af Margretheholm.

Projektet blev gennemført, og de nye skolebygninger blev taget i brug i 1959, hvorefter der for alvor kom gang i Havaritjenestens udvikling.

I forbindelse med omlægningen af søværnets organisation i 1959/60 ændredes navnet til Søværnets Havariskole (SHS). SHS fik samtidig status som specialskole under Søværnets Skibs- og Maskininspektion (SMI), som havde ansvaret for, at de nødvendige havaritekniske installationer indførtes i søværnets skibe.

Med den nye skoles oprettelse steg elevtallet hurtigt. I 1960 gennemgik 1000 militære og 400 civile elever kurser på SHS. Desuden blev 3000 elever dette år undervist i brugen af

Redningsmidler. Skolens bomærke visende Fugl Phønix, som stiger op af flammerne, anvendes bl.a. som stempel i de civile elevers søfartsbøger som bevis for, at de har gennemgået et kursus på SHS. Derved er dette bomærke blevet velkendt i civile søfartskredse.

Inden den nye skoles tilblivelse var udviklingen af fremføringsmidler for ABC-kampmidler i voldsom udvikling. Søværnet udvidede på denne baggrund den oprindelige havaritjeneste til også at omfatte uddannelse i ABC-forsvar.

SHSs tilhørsforhold til SMI bestod til 1970, hvor skolen overgik til at være et kursus under den netop etablerede Søværnets Teknikskole og nu fik betegnelsen ændret til Søværnets Teknikskoles ABCD-Kursus, stadig forkortet til SHS. Søværnets Teknikskole blev meget snart efter sin oprettelse tillagt området "Krigssanitetstjeneste", og det bestemtes, at uddannelsen i Krigssanitetstjeneste (SA-tjeneste) skulle finde sted på ABCD-kursus, som derefter omdøbtes til ABCD/SA-kursus, som i dag er skolens officielle navn.

I de 25 år, som er forløbet siden oprettelsen af Søværnets Havaritjeneste, har en fortsat udvidelse af skolens arbejdsområder fundet sted, og de omfatter nu: Indsatsledning ved og bekæmpelse af store brande, lækstopningsøvelser, kollektiv og personlig beskyttelse imod ABC-angreb, olieforureningsbekæmpelse til søs og bedriftværnsuddannelse for landtjenestesteders personel. Gennem instruktørers og faggrupelederes deltagelse i specialkurser i såvel ind- som udland er der gennem årene blevet tilført skolen mange værdifulde impulser til forbedring af undervisningen i faglig og pædagogisk henseende.

De mange ønsker om specialuddannelse, der er fremkommet fra civile, statslige og private myndigheder, har været skolen til uvurderlig nytte, da man herved har givet skolens personel lejlighed til at arbejde på helt nye felter.

Fra civil side er der endvidere i de senere år i stigende grad fremkommet ønsker om at måtte afprøve nyt materiel og nye produkter af forskellig art på Margrethholm, og skolens faciliteter har derfor været anvendt til flere demonstrationer af nyudviklet materiel på det skibssikkerhedsmæssige område. Demonstrationerne har i flere tilfælde været afholdt for et stort og internationalt publikum, hvilket har givet skolens personel gode muligheder for at diskutere aktuelle problemer med fagfolk fra andre lande. Mange af de stillede opgaver er kommet søværnet til gode i form af erfaringer og viden, som kan nyttiggøres i den generelle uddannelse af søværnets personel.

Skolen må forvente at få pålagt stadig flere arbejdsopgaver i de kommende år i takt med den tekniske udvikling.

Udviklingen i industrien har bl.a. medført, at stadig større mængder af kemikalier - heraf mange farlige - transporteres gennem de danske farvande med en voksende risiko for forurening af havet.

I 1975 frekventerede ikke færre end 7000 civile og militære elever skolen. Med de nuværende reducerede bevillinger og personelloft må man desværre nok betragte aktivitetskurven som værende nær sit højdepunkt.

Det er imidlertid skolens håb, at dens arbejde gennem de første 25 år har været til gavn for søværnet og for de civile kredse, som har benyttet skolen, og at dette arbejde i fremtiden må kunne fortsætte under en stadig udvikling.

(SHS)

Søværnets Flyvetjeneste

Efter at der i en periode fra 1951 og til 1962 ikke var set marinefly over Danmark, indkøbtes i 1962 5 helikoptere af typen Alouette III til søværnet, primært beregnet til at operere fra inspektionsskibe af HVIDBJØRNEN-klassen.

VÆDDEREN med Alouette III om bord

En medvirkende årsag til indførelsen af dette operationskoncept: Fregat - helikopter, hvor Danmark i øvrigt sammen med

Royal Navy og US Navy var blandt de første i verden, var Vedelkommissionens betænkning vedrørende en effektivisering af redningstjenesten og fiskeriinspektionstjenesten ved Grønland og Færøerne.

Vedelkommissionen blev nedsat efter Den kongelige grønlandske Handels HANS HEDTOFTs forlis ved Grønland ud for Kap Farvel i januar 1959 for at undersøge problemerne omkring søredningen ved Grønland og Færøerne, og da man i samme periode ønskede en effektivisering af fiskeriinspektionen på Færøerne, foreslog kommissionen bygning af 4 inspektionsskibe, der endvidere, om muligt, skulle udstyres med helikoptere.

I 1963 påbegyndte man en række prøveflyvninger fra HVIDBJØRNEN med en pilot fra Royal Navy som rådgiver. Formålet var at fastsætte foreløbige bestemmelser for helikoptertjenesten i inspektionsskibene af denne klasse. I 1963 kunne VÆDDEREN så som det første skib operativt udrustes med en helikoptergruppe og afgå til Færøerne. Dermed påbegyndtes de udstationeringer af helikoptergrupper, der er Søværnets Flyvetjenestes primære opgave, og som nu har stået på i 14 år uden afbrydelse.

Udviklingen i Søværnets Flyvetjeneste i de efterfølgende år kan deles op i tre perioder:

1961-66: Etableringsperioden.

1966-70: Udviklingsperioden skib/land.

1970- : Taktisk periode, landbaseret.

I etableringsperioden fastsattes bestemmelser for flyvning med helikoptere fra inspektionsskibe, herunder procedure og regler m.v., således at helikopteren kunne udnyttes maksimalt til fiskeriinspektion og redningsopgaver. På grund af de stadig stigende operative krav til Søværnets Flyvetjeneste, flere eftersyn på helikopterne samt omskoling af nye piloter indkøbtes der i 1966 3 nye helikoptere, og den årlige flyvetid blev nu forøget fra 14-1500 timer til 25-2600 timer årligt. Dette timetal har holdt sig nogenlunde konstant siden.

Udviklingsperioden 1966-70 karakteriseres ved, at man nu havde materiel og personel i et sådant omfang, at man kunne klare mere end dagen og vejen. Søværnets Flyvetjeneste begyndte i denne periode at deltage i taktiske øvelser og forsøg, ligesom der nu var kapacitet til undervisning på skoler og til udarbejdelse af tiltrængte, reviderede bestemmelser for helikopterflyvning i søværnet.

I inspektionsskibene gennemførtes tiltrængte forbedringer af hangaren og af reservedelslageret, og vindbegrænsningerne blev hævet 10 knob, således at det nu blev muligt at flyve i vind op til 45 knob. Helikopteren blev forbedret ved installation af IFF/SIF og VHF, og børnesygdommene var efterhånden overstået. Endvidere blev der i 1970 fløjet forsøg med radarinstallation til brug i "airborne early warning"-rollen.

I taktisk periode, landbaseret, blev der indledningsvis afholdt forsøg med landbaserede helikoptergrupper på henholdsvis Grønland og Færøerne. På Grønland var helikoptergruppen udstationeret fra november 1970 til juli 1971 på Narssarssuaq, men blev trukket tilbage, idet Alouetten var for lille til at løse de pålagte opgaver. På Færøerne blev helikoptergrupperne landsat i kortere perioder i forbindelse med inspektionsskibenes fravær fra færøske farvande.

I begyndelsen af 70'erne overgik Søværnets Flyvetjeneste til at deltage i farvandsovervågningen, og samtidig begyndte man at anvende helikopteren til torpedosporing, som i 1974 blev udvidet til også at omfatte nattorpedosporing. Dette var og er uden tvivl Søværnets Flyvetjenestes vanskeligste disciplin, der kræver både klart vejr og to erfarne, operative piloter i cockpittet. Opgaven går nok til grænsen af, hvad Alouette III i Søværnets Flyvetjenestes version kan klare.

Endvidere har Søværnets Flyvetjeneste siden 1970 deltaget med udstationerede helikoptere i næsten samtlige øvelser i søværnet for at evaluere mulighederne for den taktiske anvendelse af helikopterne.

Flyvninger for Toldvæsenet, Farvandsdirektoratet og Politiet fandt også sted i begyndelsen af 70'erne, men disse opgaver er nu bortfaldet. I stedet lægger Forsvarets Efterretningstjeneste og Miljøstyrelsen beslag på en del flyvetid, samtidig med at behovet for transportstøtte er vokset.

Søværnets Flyvetjeneste har i årenes løb og til dato fløjet ca. 28000 timer med Alouetten, gennemført ca. 350 redningsmissioner og holdt den flyveklar i gennemsnitlig 85 % af hele perioden.

Søværnets Flyvetjeneste har siden oprettelsen 1. februar 1962 været hjemmehørende i Eskadrille 722 på Flyvestation Værlose, men blev den 29. april 1977 oprettet som en selvstændig

enhed under Søværnets operative Kommando. Søværnets Flyvetjeneste vil dog fortsat være baseret på Flyvestation Værløse.

(SVF)

Indland kort

Marinestaben har tiltrådt et forslag om, at der igen uddannes frivillige grønlandske orlogsgaster. Grunduddannelsen påbegyndes i august for 15 mand og afsluttes i oktober.

Helsingør Skibsværft skal ombygge fregatten PEDER SKRAM, således at den i lighed med HERLUF TROLLE armeres med HARPOON- og SEA SPARROW-missiler. Ombygningen koster 30 mio.kr.

I henhold til en rapport, OECD har udgivet, ligger Danmark tredje højest, hvad angår ordrer på nye skibe. Rapporten omfatter nybygninger til den vestlige verden bestilt i perioden 1. januar 1976 til 1. februar 1977.

Det første af de nye uddannelsesteknologiske kurser for officerer påregnes afholdt i tiden 9. januar til 28. april 1978.

Kurset, der er værnssfælles og i det væsentligste henlægges til Kronborg, er tilrettelagt for officerer, der skal tage sig af planlægning og tilrettelæggelse af uddannelse i enheder eller undervisning på skoler.

Kurset er den ene del af afløsningen af de tidligere gennemførte, længere pædagogiske kurser. Der arbejdes fortsat med planerne for anden del, der antagelig vil blive af en varighed på op til 12 måneder.

Fregatten PEDER SKRAM afholdt i lighed med tidligere år en demonstrationssejlad med pårørende til besætningen lørdag den 23. april fra Langelinie.

I sejladen deltog godt 200 gæster, der trods regnfuldt vejr var mødt op med godt humør og stor interesse. Udover de sædvanlige islet med bl.a. helikopterdemonstration iværksattes som afslutning KLART SKIB. Dette gav, efter besætningens og gæsternes

udsagn, en god forklaring på besætningens evige tale om beredskab, samt hvad dette i praksis indebærer. En lignende sejlads er planlagt til søndag den 5. juni fra Århus.

Udland kort

Efter alt at dømme skal en del af de svenske torpedobåde omarmes. Det drejer sig om 12 enheder af NORRKÖPING-klassen, 6 af SPICA-klassen og måske endda de 11 PLEJAD-klasse.

Omarmeringen består i at erstatte torpedoarmeringen med missiler. Blandt udbuddet af missiler er specielt det amerikanske HARPOON- og det norske PENGUIN-system på tale.

Det for de danske ubådsbesætninger velkendte engelske ubådsdepotskib MAIDSTONE er ankommet til Rosyth, hvor det skal hugges op.

MAIDSTONE blev søsat i 1938 og tjente som depotskib for engelske ubåde indtil 1958. Indtil 1962 gennemgik det en omfattende ombygning for derefter at tjene som forsyningseskib for engelske nukleare ubåde. I 1969 endte dets dage som sejlede skib, og det overgik til logiskib for 3. Ubådseskadre i Scotland.

Det engelske forsvarsministerium vil næste år lade endnu en type 42 fregat bygge.

Fregatten er på 3500 tons og drives frem af en Rolls Royce gasturbine. Blandt armeringen kan nævnes SEADART overflade-til-luft-missilet, den automatiske Mk VIII kanon samt torpedoudstyret Lynx helikopter. Skibet vil desuden blive forsynet med overflade-til-overflade-missiler.

Forhandlingerne om licensfremstilling af OTO MELARE-kanonen i Japan er afsluttet. Firmaet Japan Steel kan nu fabrikere 3" kanonen til den japanske flåde.

Udover Japan har kun USA tilladelse til egen fabrikation af OTO MELARE-kanonen, der er i brug i 25 nationers flåder.

HMS SCEPTRE blev som den seneste af den engelske flådes 10 nukleare flåde-ubåde for nylig søsat. Byggefirmaet er Vickers Shipbuilders i Barrow, hvor også den engelske flådes første ubåd

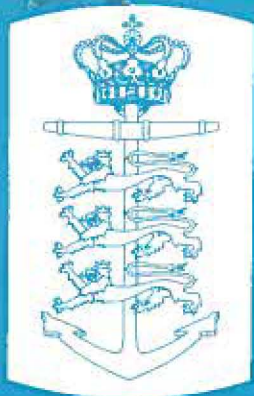
blev bygget for 75 år siden. Den er på 4500 tons neddykket.

Den nye havn for passagertrafik i Leningrad anlægges på Vasilevskij øen som centrum for byens kystfront. Vasilevskij øen er stedet, hvor handelsskibene ankrede op under Skt.Petersborgs anlæggelse for 274 år siden. Havnen skal ekspedere 150.000 passagerer årligt.

E. B.

F.Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Nye navigationssystemer vinder indpas

Indførelse af 200 sømils økonomisk zone og kraftig ekspanderende aktivitet på havene, herunder også udnyttelsen af havbundens mineralforekomster, medfører en stadig større anvendelse af teknologiens resultater inden for navigationen.

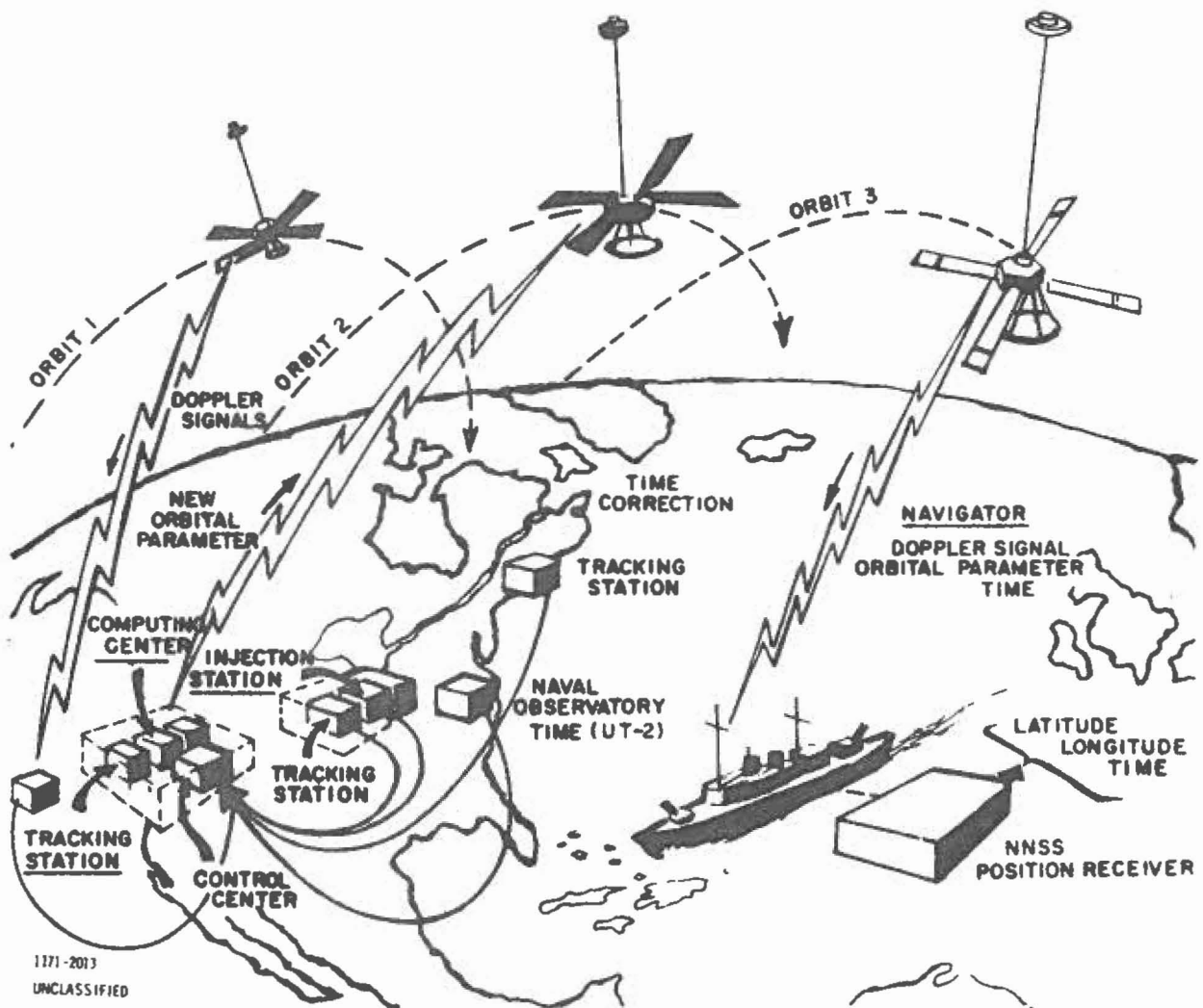
Efterfølgende er en summarisk beskrivelse af de nyere navigationssystemer, der har fundet og vil kunne finde indpas bl.a. i søværnet.

OMEGA er et verdensomspændende hyperbelsystem. 8 stationer, fordelt over hele jorden, udsender fase stabile, kontinuerede radiobølger i 10-14 kHz-båndet. Den meget lave frekvens medfører, at man overalt på kloden kan modtage signaler fra mindst 4 stationer. OMEGA-modtagerne anvender fasedifferens-princippet. Nøjagtigheden varierer fra 2-5 sømil. Ved at anvende differentialteknik, d.v.s. at en landbaseret modtager beregner og udsender rettelser til skibene i farvandet, kan nøjagtigheden forbedres til ca. 0,5 sømil inden for 2-300 sømil fra landstationen.

SYLEDIS er et hyperbelsystem, hvis rækkevidde er ca. 2 x synsviddens. Senderne er transportable og arbejder i 420-450 MHz-båndet. Nøjagtigheden er ca. 1 m. Systemet kan også anvendes som afstandssystem. I så tilfælde kan indtil 4 modtagere arbejde samtidig i forbindelse med 3 sendere, medens antallet af modtagere er ubegrænset, når det bruges som hyperbelsystem.

NAVSAT, eller som det oprindeligt blev kaldt TRANSIT, anvender 5 á 6 satellitter, der gennemløber omtrent cirkulære baner, som passerer jordens poler. Satellitterne følges uafbrudt af spo-

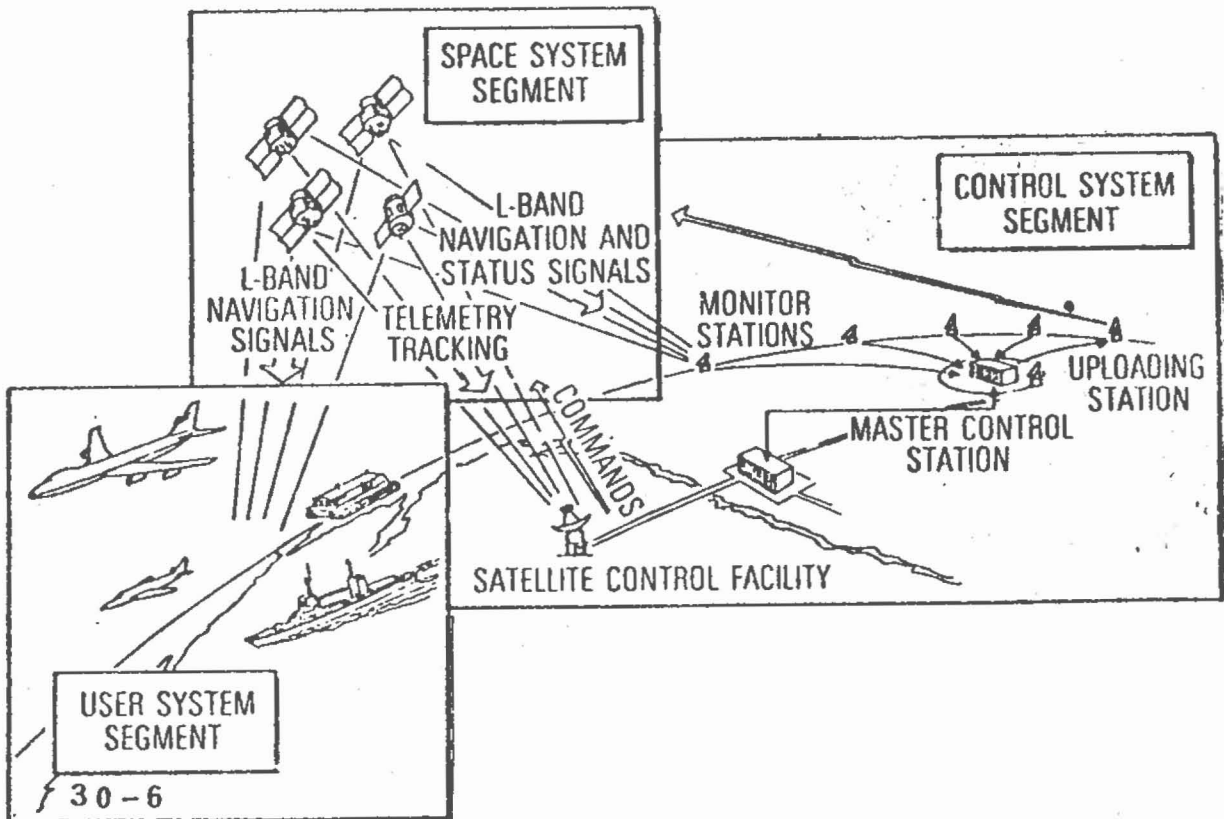
ringsstationer på jorden. Deres elektroniske udstyr drives af sølvbatterier, og de sender uafbrudt på 150 og 400 MHz. Udsendelserne moduleres af et datasignal, som giver tids-, positions- og baneinformationer. Systemet kan bruges til pladsbestemmelser overalt på jorden, men for hver satellitpassage, der tager 15-20 min.,

1171-2013
UNCLASSIFIED

fås kun 1 pladsbestemmelse. I Danmark er der ca. 45 min. mellem passagerne. Pladsbestemmelse ved NAVSAT er baseret på, at satellitmodtageren måler doppler-forskydningen af signalerne fra satellitten; dopplerforskydning er den frekvensændring, der fremkommer, når satellitten nærmer sig eller fjerner sig. Pladsen beregnes af modtagerens regnemaskine, som også foretager bestikregning indtil næste pladsbestemmelse. Pladsbestemmelsesnøjagtigheden for en modtager i et skib er ca. 0,1 sømil.

NAVSTAR GPS (Global Positioning System), der forventes operationsklart i 1984, er baseret på radiosignaler fra 24 satellitter med omløbstid på ca. 12 timer. Satellitterne vil blive placeret i 3 planer, 8 i hvert plan, som har en hældning i forhold til ækvator på ca. 60°. Satellitterne kontrolleres uafbrudt af sporingsstationer på jorden. På ethvert sted på jorden

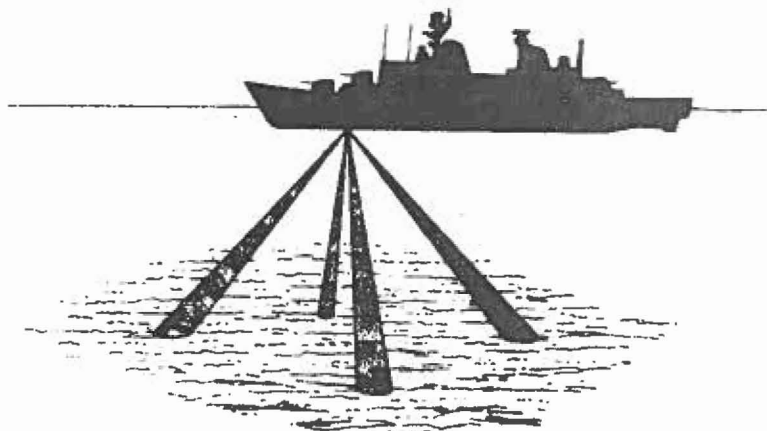

vil der altid være mindst 6 satellitter over horisonten. Pladsbestemmelsen, der er baseret på meget nøjagtige afstandsdifferensmålinger, vil således kunne foretages uafbrudt både til søs, i luften og på landjorden. Der udvikles modtagere af forskellige typer i henhold til den ønskede nøjagtighed. Systemet giver mulighed for pladsbestemmelse på 8 meters nøjagtighed, og da det er globalt, vil det kunne erstatte flere af de på nuværende tidspunkt anvendte systemer.

INERTI-navigationssystemerne - herunder PL 41, som installeres i WILLEMOES-klassen - er baseret på måling af accelerationer i nord-sydlig og øst-vestlig retning. Målingerne udføres af accelerometre, der kan sammenlignes med penduler, der kun kan svinge i et plan. Et sådant pendul vil gøre et udsving, når det udsættes for en acceleration i svingningsplanet. Udsvingets størrelse angiver accelerationens størrelse, og det er følgelig mu-

ligt at beregne fart og distance på grundlag af de målte accelerationer og den tid, de virker. Accelerometrene er anbragt på den såkaldte stabile platform, der holdes i vandret stilling med accelerometerakslerne i nord-sydlig og øst-vestlig retning ved hjælp af gyroskoper. Systemets regnemaskine beregner fortløbende skibets position ud fra startpositionen og accelerationsmålingerne. Endvidere vises skibets kurs, krængning og dugning. Selv om systemets mekaniske dele, accelerometre og gyroskoper er forarbejdet med stor præcision, vil der dog i systemet akkumuleres fejl, som i løbet af 12 timer vil være ca. 1-2 sømil.

DOPPLER-navigationssystemerne anvender dopplerforskydningen af lydbølger som hovedprincip. Fra sendere i skibsbunden udsendes uafbrudt retningsbestemte lydbølger skråt nedad både for- og agterefter samt til begge sider. Efter refleksion fra

havbunden opfanges ekkoet af senderne, som også virker som modtagere. I systemets modtage- og regneenhed måles dopplerforskydningen af de modtagne signaler. På grundlag heraf beregnes skibets kurs og fart over grunden, hvilket igen danner grundlag for en løbende bereg-

ning af skibets position ud fra en startposition. Nøjagtigheden er ca. 0,1-0,2 % af den udsejlede distance.

I en del af de nævnte systemer indgår en elektronregnemaskine som en nødvendig del af modtageren. Den kan som regel yderligere anvendes til beregninger i forbindelse med pladsbestemmelsen, som f.eks. kurs og distance til bestemmelsesstedet, afdrift, gyrofejl og lignende.

TRACKPLOTTEREN er et hjælpemiddel, der automatisk optegner skibets spor på en rulle papir. Plotteren kan anvendes i forbindelse med flere af navigationssystemerne.

(TAS)

DANEX 1/77 afviklet

Søværnet har i perioden 21. marts til 22. april afholdt øvelse DANEX 1/77 under ledelse af Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral H.M.Petersen.

Øvelsen er gennemført som en våben- og proceduretræningsøvelse med deltagelse af i alt 20 skibe samt flådestationer og marinedistrikter med underlagte enheder.

Også Søværnets Frømandskorps, søværnets helikoptere og fly fra Flyvertaktisk Kommando har deltaget.

Ved kommandostrygningen i øvelsesgruppen den 22. april udtrykte kontreadmiral H.M.Petersen generel tilfredshed med øvelsens forløb, men ansporede samtidigt til, at man byggede videre på de indhøstede erfaringer under den fortsatte øvelsesvirksomhed i foråret.

I et signal til enhederne udtalte kontreadmiralen bl.a.:

"Efter at vi har afsluttet 3 ugers øvelsesvirksomhed, ønsker jeg at udtrykke tilfredshed med det udførte arbejde. Selvom resultaterne ikke altid har stået mål med anstrengelserne, synes jeg, at jeg selv har fået et grundigt indblik i enhedernes formåen. Jeg er overbevist om, at de fejl og mangler, som jeg har kunnet observere, er blevet noteret i de enkelte enheder selv, og det er mit håb, at man ved en indsats fra alle impliceredes side vil korrigere disse forhold.

Under besøg i enhederne er det blevet stedse mere klart for mig, at ikke blot uddannelsen, men også vedligeholdelsen - og dermed i virkeligheden beredskabet - i højere grad, end jeg måske havde troet, bliver hæmmet af urimeligt mange personelomskiftninger inden for alle personalekategorier, og jeg agter derfor at iværksætte mere tilbunds gående undersøgelser af dette forhold.

Alt i alt har DANEX 1/77 afdækket en række områder, hvor enhederne med en rigtig tilrettelæggelse og tilpasset indsats kan opnå bedre resultater - ikke mindst hvad angår detailtjenesten, men jeg er glad for ved øvelsens afslutning at kunne konstatere, at af de indtryk, jeg har fået, er de positive i flertal, og personellens holdning og formåen giver løfte om en stigende effektivitet i fremtiden.

Med disse ord ønsker jeg alle deltagende enheder god vind med de kommende NATO-øvelser."

(SOK)

Præmiefond ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole

Ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn er der oprettet en præmiefond, hvis midler skal anvendes til uddeling af plaketter i forbindelse med afholdelse af såvel interne som eksterne sportskonkurrencer samt som anerkendelse af særlig indsats ved skolen.

Plaketten består af en plade påsat skolens våben, dog uden anker og krone. Ved idrætsstævner uddeles den forgyldt, forsølvet og i bronze forsynet med bånd.

Den økonomiske baggrund for præmiefonden er fremkommet ved pengegaver udefra, og skolen er i så henseende mange lokale myndigheder, institutioner og firmaer tak skyldig.

Søværnets Sergent- og Reserveofficersskoles våbenskjold er en blå løve på guldskjold bevæbnet med en sabel af sølv.

Motiveringen for netop dette skjold er, at skolen bl.a. skal uddanne personel til officerer og befalingsmænd. Som symbol for kampånd og -evne har man valgt det fjerde felt i Tordenskjolds våben, der viser en kæmpende dansk løve. Løvens egenskab af dansk løve fremgår af, at den er blå på guldbund, ligesom de tre danske løver i Danmarks Våben.

Valget af feltet fra Tordenskjolds våben skyldes denne admirals tilknytning til Frederikshavn og den daværende flådebase Fladstrand.

Tordenskjolds våben blev ham tildelt 24. februar 1716. I adelspatentet er det pågældende felt beskrevet som:

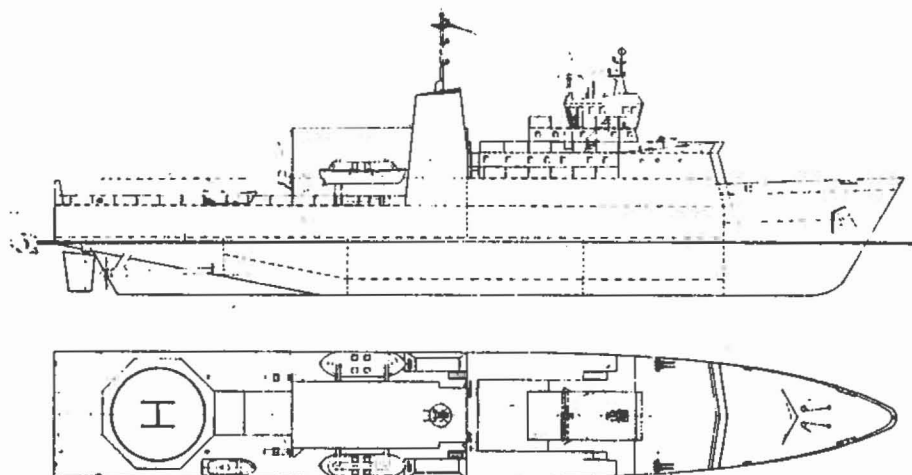
"Det fierde og siste Quarteer fører een blaa Löve staaendes med en dragen Sabel udi høire Fod."

(SRS/MST)

Norske kystvagtskibe

Som omtalt i Søværns-Orientering nr. 15 står Norge over for at skulle anskaffe skibsmateriel til den nyoprettede "Kystvakt".

To norske og 4 udenlandske firmaer har tilkendegivet deres interesse i at afgive tilbud på bygning af skibene til Den norske Kystvagt.

Ovenstående skitse viser Trondheim Mek. Verkstedes forslag, som er lavet i samarbejde med orlogskaptajn Rønneberg og i overensstemmelse med den norske regerings ønsker.

Skibet er på 2.000 tons, er projekteret som udpræget godt søskib og kan operere en helikopter. Prototypen ønskes sejlklar i 1979. Bygningen af hele klassen er tænkt udført på 2 eller 3 skibsværfter, hvoraf 1 skal være overordnet koordinator.

(MST)

Ny forsvarschef i Norge

General Sverre Hamre afholdt i anledning af sin udnævnelse til forsvarschef den 21. marts en pressekonference, hvorunder han bl.a. gav udtryk for, at NATO-udstyr til de styrker, der i givet fald skal assistere Norge, bør opmagasineres på norsk territorium.

Norge burde også vedligeholde og yde økonomisk hjælp til sådant udstyr.

Generalen lagde stor vægt på vigtigheden af, at udenlandske NATO-styrker får lejlighed til øvelsesvirksomhed på norsk territorium, og at dette også inkluderede tyske styrker.

Hvad angår finske avisers tilkendegivelse af, at tyske soldater med tiden skal afløse de engelske soldater, der er udpeget til assistance for norsk forsvar i tilfælde af krig, sagde forsvarschefen, at disse oplysninger var helt uden reel baggrund.

Om kvinder i de norske væbnede styrker udtalte general Hamre, at Norge stadig i nogle år vil stå over for problemet at finde den bedste anvendelse for dem.

Den liberale omgang mellem befalingsmænd og menige blev også berørt af generalen. Det var hans opfattelse, at Norge på dette område var førende inden for NATO, men at dette ikke på nogen måde havde medført forringelse af de væbnede styrkers effektivitet. Generalen understregede imidlertid, at hvis forsvaret skal bringes i egentlig anvendelse, må autoritet og disciplin naturligvis igen etableres fuldt ud.

(MST)

Indland kort

Kvindeligt Marinekorps har i perioden 17.-22. april afholdt Grunduddannelse på Slipshavn, Marinehjemmeværnets skole ved Nyborg.

De 19 elever fik en grundlæggende orientering/uddannelse i bl.a. eksercits, tjenestekendskab, våbenkendskab, observation og melding, ABC-beskyttelse og ABC-maskeprøve, Hjemmeværnet i samfundet, Skytte- og posttjeneste samt terræn- og områdekendskab.

Kurset blev afviklet ved Kvindeligt Marinekorps Distrikt 2's foranstaltning - de 3 distrikter skiftes - og det var vel tilrettelagt med gode instruktører og en virkelig god arbejdsånd.

Af de 19 deltagende var kun 2 i det daglige arbejde tilknyttet forsvaret.

Den 28. marts blev en ny organisationsplan for Torpedostation Kongsøre godkendt.

Den væsentligste ændring er, at Torpedostation Kongsøre nu har én militær chef med ansvar for den samlede aktivitet. Såvel chefen for Torpedoteknisk Afdeling som depotlederne kan dog i

teknisk/faglig henseende henvende sig direkte til Søværnets Materielkommando.

På trods af tidsmæssigt sammentrængt øvelses- og uddannelsesvirksomhed i 1975 samt idelige opfordringer til afvikling af tilgodehavende frihed har det ikke været muligt at afvikle 1300 fridage, altovervejende indtjent af officerer. Hertil kommer skønsmæssigt 2-300 dage, der ikke endeligt er afklaret.

I henhold til Forsvarsministeriets bestemmelse kompenseres der økonomisk for ikke afviklede fridage efter nærmere regler. De 1300 dage modsvarer 260.000 kr. Den økonomiske compensation vil alene komme til udbetaling for året 1975, idet der ikke senere er budgetteret herfor.

Udland kort

Den 5. SPRUANCE-klasse destroyer, USS ELLIOT, højste kommando i januar og er nu indgået i den amerikanske 7. flåde i Stillehavet.

Destroyerne, hvoraf USA planlægger at bygge i alt 30, anses for at være de hurtigste i verden.

Deres hovedopgave er antiubådskrigsførelse med våben såsom ASROC i 8-raket affyringsrampe, torpedoer i 2 x 3 rør samt specielt følsomt sonarudstyr. De er desuden armeret med 2 stk. 5" dual purpose kanoner.

Destroyerne er 560 fod lange, har et displacement på 7800 tons og farter over 30 knob.

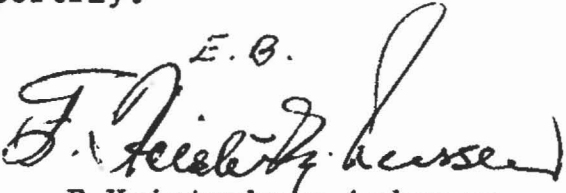
Vosper Thornycroft søsatte 2 fregatter i februar. Søsætningen markerer såvel afslutning som begyndelse på et byggeprogram for udenlandske flåder.

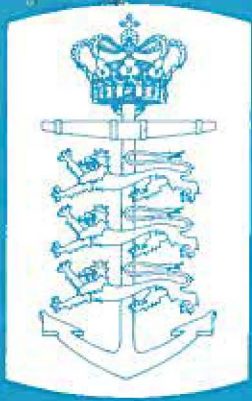
Brasilien modtog sin fjerde og sidste Mark 10 fregat for en regning på i alt 150 mio.pund sterling.

Den anden søsætning var en Mark 9 fregat bygget som den første af to til den nigerianske flåde. Fregatterne efterfølger 2 Mark 3 korvetter, bygget samme sted i 1972/73.

Fregatternes fremdrivning består af to MTU 20 cylinder dieselmotorer, der via et gear driver to skruer. Max. fart er 27 knob, og radius bliver 2200 sømil med en fart på 14 knob.

Den første prøveflyvning med den amerikanske flådes TRI-
DENT I missil blev med succes gennemført i januar. Missilet byg-
ges af Lockheed Missiles and Space Co., et søsterselskab til
Lockheed Aircraft Co., der bl.a. har bygget de danske F 104 ja-
gere og C 130 transportfly.

E. B.

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Legatportionen overrækkes

Tildeling af legatportion

Som det vil være kendt fra pressen, forhindrede en overkonstabel i søværnet under en øvelse i Østersøen sidste år et østtysk orlogsfartøj i at bemægtige sig en afskudt dansk øvelsestorpedo.

Den 9. juli 1976 var overkonstabel Freddy Milan Andreasen som fører af Minelæggeren SJÆLLANDS motorbåd i gang med at bjerge 2 torpedoer, som var afskudt fra en deltagende undervandsbåd. Under bjærgningen af den første torpedo havde et af nogle observerende østmagtfartøjer, et østtysk patruljefartøj af HAI-typen, omhyggeligt fulgt denne proces på nært hold. Inden torpedoens

ombordtagning i minelæggeren var tilendebragt, manøvrerede det østtyske fartøj imidlertid tæt til torpedo nr. 2, som den med en bådshage forsøgte at få hold i, medens aktiviteten på det østtyske orlogsskibs dæk tydeligt viste, at man havde til hensigt at bjærge den danske torpedo.

I den hensigt at forhindre dette gik SJÆLLANDs motorbåd op på ydersiden af torpedoen, som man søgte at få hold i med en torpedoindbjærgningskrog. Forsøget mislykkedes imidlertid, da man fra østtysk side allerede havde et fast tag i torpedoen.

Motorbåden gjorde derefter et forsøg på at kile sig ind mellem det østtyske skibsskrog og torpedoen, hvilket dog mislykkedes i første omgang; men et gentaget forsøg medførte, at torpedoen blev presset så langt fra skibssiden, at det østtyske tag i torpedoen glippede. Motorbåden bragte derefter - uden hindringsforsøg fra østtysk side - torpedoen til SJÆLLAND for hejsning.

For denne konduite og resolute optræden indstillede den daværende chef for Undervandsbådseskadren, kommandør J.B.Pranov, overkonstablen til modtagelse af en portion af legatet VOLUNTAS EST VIA. Dette legat er af civilingeniør H.V.Augsburg oprettet til minde om faderen, afdøde kommandør H.V.Augsburg. Af legatet kan årligt uddeles en portion på kr. 1000,- til en befalingsmand eller menig, som ved udførelse af tjenesten har udvist mod og beslutsomhed eller indgivet forslag, som kan forøge søværnets kampkraft og lignende.

Ved en højtidelighed i Søofficers-Foreningens lokaler på kommandør Augsburgs fødselsdag den 26. april overrakte legatbestyrelsens formand - kommandør J.Munck, der samtidig er formand for Søofficers-Foreningen - den tildelte legatportion på kr.1000,- sammen med et bevis for tildelingen, idet han omtalte overkonstablen resolute optræden som værende helt i tråd med den afdøde kommandørs tankegang, og at belønningen derfor var ærligt fortjent.

Herefter udtrykte legatstifteren sin glæde over, at netop den omhandlede begivenhed havde givet anledning til årets uddeling.

Ved overrækkelsen var følgende gæster til stede:

Kommandør M.E.Michelsen, Forsvarsstaben,
den daværende og nuværende chef for Undervandsbådseskadren,
den daværende og nuværende chef for Minelæggeren SJÆLLAND,

samt

formanden for konstabelgruppen og en tillidsmand samme steds fra.

Derefter var Søofficers-Foreningen vært ved et glas champagne, og herunder blev mange anerkendende ord legatmodtageren til del.

(SOF)

Miljømæssige virkninger af krigsefterladenskaber

På Søværnets Våbenskole har minørtjenesten i det sidste halve år arbejdet på besvarelse af en henvendelse fra Forenede Nationers 4. styrelsesrådsmøde, der via Udenrigsministeriet, Miljøministeriet, Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen har anmodet Chefen for Søværnet om en vurdering af "omfanget af de miljømæssige virkninger af krigsefterladenskaber, specielt miner".

Sagen har givet anledning til en omfattende ajourføring af en i 1973 til bl.a. Chefen for Søværnet, Søværnets operative Kommando, marinedistrikter m.fl. udsendt oversigt over miner, ammunition m.v. i danske farvande. (Oversigt over farvandsområder med sejladsrestriktioner).

Rettelserne til denne oversigt vil i nær fremtid af Søværnets Våbeninspektør blive udsendt til marinedistrikterne, der i samråd med underlagte minørhold må tage stilling til, hvorvidt det indsamlede materiale - eventuelt i form af en håndbog - bør være til rådighed for minørholdlederne, der herved kan få en ide om, "hvad man kan forvente at finde" i et bestemt farvandsområde under udrykning.

Ikke mindst i forbindelse med denne sag og problemerne med opfiskning og genudlægning af gasbomber og gasgranater øst for Christiansø har Søværnets Våbenskole i det sidste halve år haft et snævert samarbejde med Miljøstyrelsen, et samarbejde, hvor man også flere gange har diskuteret, hvorvidt det er rimeligt, at udgifterne i forbindelse med minørholdenes aktivitet og de talrige kulancemæssige erstatninger til fiskerne på grund af ødelagte eller beskadigede fiskeredskaber alene udredes af forsvarets midler.

Søværnets Våbeninspektør arbejder for tiden på en oversigt over forsvarets samlede udgifter i forbindelse med sådanne "miljømæssige aktiviteter", og da det drejer sig om udgifter af en vir-

keligt belastende størrelsesorden, er det hensigten at stille forslag om at undersøge mulighederne for en mere rimelig udgiftsfordeling imellem de implicerede ministerier.

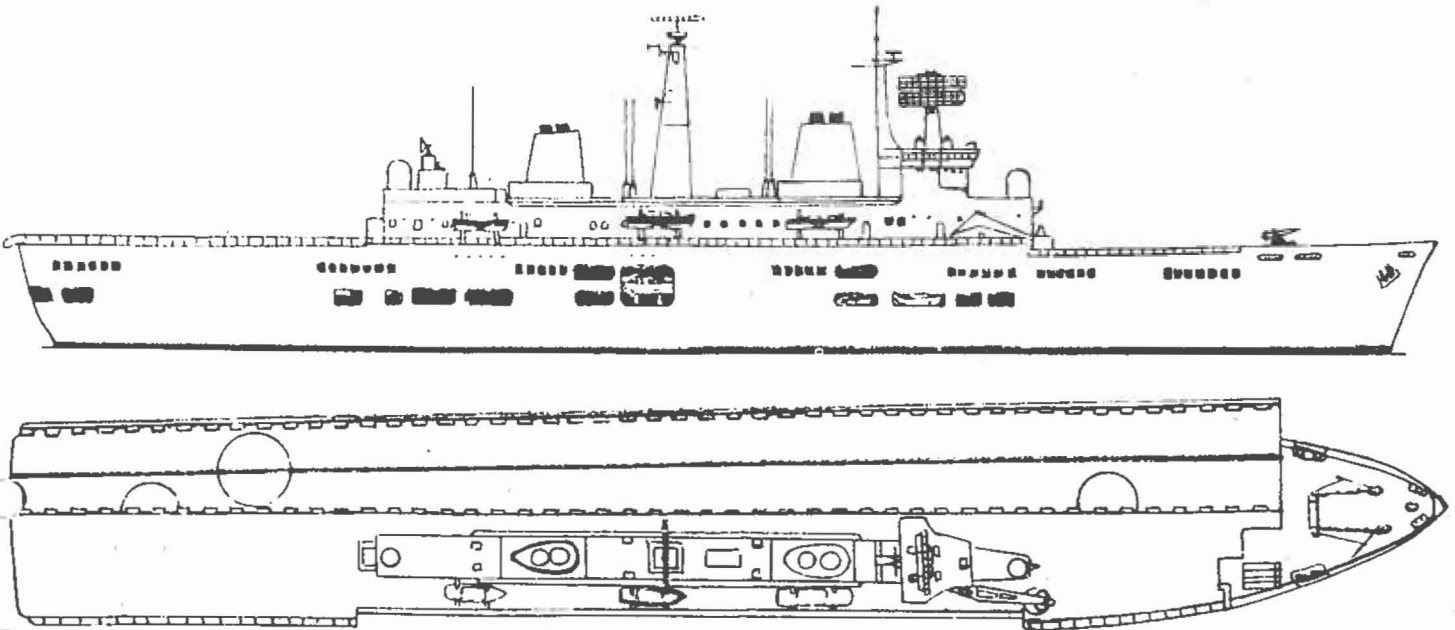
(VBI)

INVINCIBLE søsat

Den engelske Dronning deltog 3. maj ved Vickers i søsætningen af Royal Navy's nye anti-ubåds krydser - INVINCIBLE - der med sine 19.500 tons er det største skib tilgæet den engelske flåde i 32 år.

Krydseren er 200 m lang, 25 m bred og har en dybgang på 7,5 m. Farten er 30 knob og besætningen ca. 1200 mand. Bevæbningen udgøres primært af 9 Sea King helikoptere og 6 Harrier fly.

Navnet INVINCIBLE tages i brug i flåden for 5. gang.

Første skib var oprindeligt fransk med 74 kanoner. Det deltog i slaget ved Kap Finistere i 1747 og forliste i 1758 ved Skt. Helena.

Andet skib blev søsat i 1765. Det deltog i søslaget ved Ouessant 1. juni 1794 mod den franske flåde. Skibet forliste i 1801 ud for Norfolk.

Tredie skib blev søsat i 1869. Det deltog i bombardementet af Alexandria i 1882 og i flere søslag i 1884. I 1914 kæntrede skibet under bugsering ud for Portland.

Det fjerde skib var en slagkrydser søsat i 1907 som prototype for denne dengang nye type krigsskibe. Det deltog i slaget ved Helgoland 28. august 1914 og i december samme år i slaget ved Falkland øerne. I Jyllandslaget 31. maj 1916 eksploderede skibet efter artilleribeskydning af sine tyske modstandere.

Denne nye, femte INVINCIBLE er ligesom sin umiddelbare forgænger en prototype for en vigtig type krigsskibe, der i første omgang skal omfatte 3 enheder. INVINCIBLE forventes i operativ tjeneste i 1980.

(MST)

Idrætsmærkepokalen til Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole

Idrætsmærkepokalen, der hvert 4. år tilfalder forsvaret, tildeles et tjenestested, der gennem længere tid har udført et påskønnelsesværdigt idrætsmærkearbejde.

PL T.Mikaelsen modtager
Idrætsmærkepokalen

intensiveret idrætsmærkearbejdet og forøget antallet af tagne prøver.

Pokalen er for aktiviteten i 1976 tildelt Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole og blev ved D.m.I.'s årlige repræsentantskabsmøde overrakt af formanden for Idrætsmærket, kontorchef Geert Jørgensen, til idrætsofficeren ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, premierløjtnant T.Mikaelsen.

Ved samme lejlighed modtog nedennævnte Idrætsmærkets stopure:

Premierløjtnant B.Christensen,

Løjtnant H.P.Dall,

Løjtnant J.Lund-Hansen.

For modtagerne gælder, at de med deres eksempel har

(FGI)

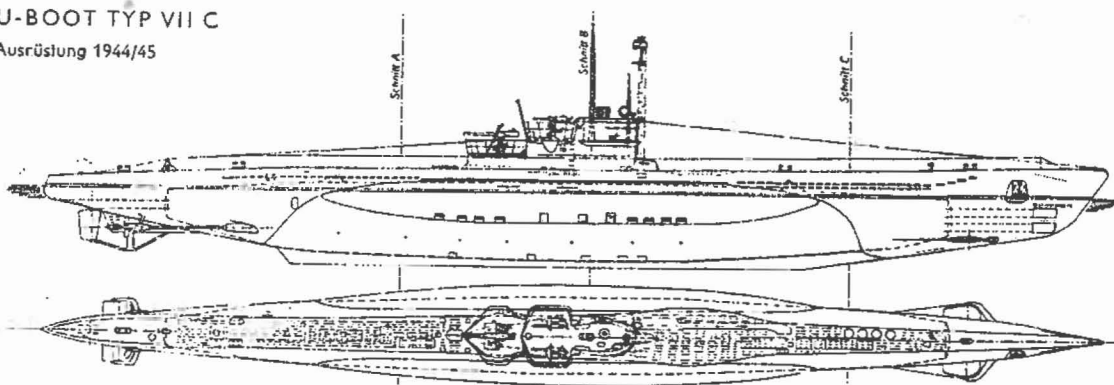
Den sunkne tyske U-båd ved Anholt

På baggrund af Forsvarsministeriets tilladelse til, at en civil svømmedykkerklub på nærmere fastsatte vilkår kan forsøge at hæve en sunket tysk U-båd fra 2. verdenskrig ved Anholt, har Søværnets Våbeninspektør været inddraget i en vurdering af, hvorvidt søværnet kan eller bør udpege statens repræsentant/faglige rådgiver på stedet.

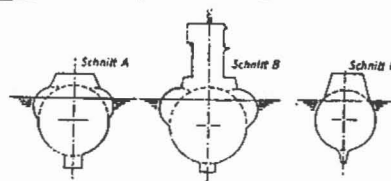
Sagen har vakt en del opmærksomhed i pressen, og da søværnet på et sent tidspunkt er blevet anmodet om en vurdering, har Søværnets Våbeninspektør i et fagligt kontaktudvalg, hvor Farvandsdirektoratet også var repræsenteret, søgt at afdække eventuelle risikomomenter i forbindelse med hævning af vraget. Man

U-BOOT TYP VII C

Ausrüstung 1944/45

Verdrängung gesamte Form	1070 m ³	2 DM = 2800 PS, 2 EM = 750 PS
Verdrängung über Wasser	769 m ³	Max. Fahrt 17,0 kn ↑ 7,6 kn ↓
Verdrängung unter Wasser	871 m ³	
Länge über alles	67,10 m	Bewaffnung:
Breite über alles	6,20 m	1939-42 5 TR 53,3 cm, 1-8,8 cm; 2 bis 4-2 cm
Tiefgang, mittl.	4,76 m	1944/45 5 TR 53,3 cm, 1-3,7 cm; 4-2 cm

har nemlig ikke kendskab til, hvor store mængder sprængstoffer (torpedoer, miner, ammunition m.v.) det indeholder. Korrosion og kemisk ustabilitet af ombordværende sprængstoffer vil kunne gøre risikoen for de pågældende dykkere - og for "statens repræsentant på stedet" - uacceptabel.

Fyrinspektionsskibet ARGUS har den 19. april haft en dykker nede på positionen, og der er herunder foretaget målinger, der antyder, at det ikke som angivet af dykkerklubben drejer sig om U-534 (ca. 1600 tons), men at det mere sandsynligt er en VII-C klasse ubåd.

Tilgængeligt kildemateriale indicerer, at den lokaliserede U-båd er U-251 (ca. 800 tons), der blev sænket ved flyangreb den 19. april 1945, hvorved 39 besætningsmedlemmer omkom.

(VBS)

Indland kort

OECD og Lloyd er ikke enige om størrelserne af ordrer for nybygninger modtaget af skibsværfterne i OECDs medlemslande i løbet af 1976.

I henhold til OECD er Danmark tredje højest med 247.000 BRT. England er nr. 2 med 372.000 BRT og Japan først med 7.578.000 BRT.

Lloyd anfører Japan som nr. 1, England som nr. 3 og Danmark som nr. 7.

Helsingør skibsværft skal levere et kombineret skole- og lastskib til Irak. Skibet bliver på 12.000 tons dødvægt og leveres i sommeren 1978.

Skibets aptering er udført for 63 officerer og besætning, en lærerstab på 30 personer samt 200 elever.

Københavns Havns godsomsætning steg med 11 % til i alt 11.066.111 tons i 1976.

Stigningen markerer sig kraftigst inden for byggematerialer med 16,5 % og olieprodukter med 13,4 % fremgang.

Havnen havde i 1976 28.308 anløb, hvilket er en 10 % tilbagegang, der for størstedelen skyldes indstilling af sejladsen på et par af ruterne til Malmø.

Forsvarsministeriet har besluttet at ophæve adgangen til førtidspensionering for orlogskaptajner af A-linien.

En overgangsordning vil sikre orlogskaptajner, der angiveligt har disponeret i henhold til hidtidig praksis.

De engelske ministrygere HMS FLINTHAM og HMS DITTISHAM aflægger rutinebesøg i Ebeltoft i tiden 18. til 21. maj.

Udland kort

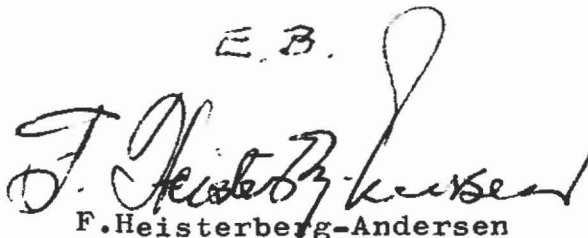
Et nylig gennemført sovjetisk havforskningsprogram har bl. a. givet til resultat, at man må revurdere de hidtidige beregninger af, hvilken mængde ilt der tilføres atmosfæren fra havene. Den biologiske aktivitet i havenes overfladelag afgiver årligt omkring 150 milliarder tons ilt til atmosfæren, hvilket er omtrent fire gange så meget som tidligere antaget.

Admiralitetsværftet i Leningrad begynder bygning af en ny isbryder med et displacement på 3600 tons og udstyret med diesel-elektrisk fremdrivning ydende i alt 5400 HK. Isbryderen opkaldes efter en sovjetisk polarforsker, Otto Schmidt.

Aktionsradius bliver 11.000 sømil. Isbryderen udstyres med fornemt elektronisk udstyr til gennemførelse af oceanografiske undersøgelser og beregninger.

USSR afprøver for tiden et undersøisk laboratorium med plads til 12 mand. Laboratoriet har selvstændigt maskineri, således at operationer på havbunden kan gennemføres om nødvendigt uden assistance fra overfladen. Laboratoriet skal anvendes til videnskabelige undersøgelser af plante- og dyrelivet i havene, de geologiske forhold og lignende.

E.B.

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet